



IQOS nije proizvod bez rizika i oslobođa nikotin koji izaziva zavisnost.  
Samo za punoletne.





# BOLJI IZBOR

**Uredila Mirjana Bobić Mojsilović**

**Laguna**

# UVOD

Poštovani čitaoci, knjiga pred vama je zbirka priča – ličnih iskustava IQOS korisnika koji su poželeti da svoje IQOS putovanje podele sa vama – od prvog upoznavanja sa uređajem, do potpunog prelaska sa cigareta na IQOS.

Sve te male priče, anegdote, mrvice iz života IQOS korisnika, sakupljene u ovoj knjizi, treba da budu neka vrsta podrške i zbirke praktičnih saveta za sve vas koji ste odlučili da u svojim životima napravite **BOLJI IZBOR**<sup>1</sup>. Ove istinite, inspirativne i motivišuće priče pomogle su i Mirjani Bobić Mojsilović (koja je ne samo nedavno i sama prešla sa običnih cigareta na IQOS nego je od toga napravila i svoju iskrenu, zabavnu i zanimljivu isповест u vidu ličnog dnevnika) da i sama postane akter ove priče.

Tako je ova knjiga koju je uredila **MIRJANA BOBIĆ MOJSILOVIĆ** ujedno i njenо svedočanstvo o njenim slabostima, nesavršenostima i prednostima prelaska na IQOS.

Drugim rečima, i njoj je rad na ovoj knjizi pomogao da definitivno napravi **BOLJI IZBOR** i pređe na **IQOS**.

Najbolji izbor za potrošače zabrinute za zdravstvene rizike pušenja je da u potpunosti prestanu sa upotrebom duvanskih i nikotinskih proizvoda. Za one koji bi ipak nastavili da puše, najbolje je da pređu na bolju alternativu u poređenju sa cigaretama. Svakako je važno da znaju da IQOS nije proizvod bez rizika i da oslobađa nikotin koji izaziva zavisnost.





# Bolji izbor

Prva sijalica mi se upalila još pre nekoliko godina.

Dan je bio divan.

Prolećno sunce spušтало се на Београд у своју славу, а просипало је и по мојој распуштеној и немирној коси свој златни serum, док сам, лака корака, ходала улицама (у суštini, jurила сам да завршим милион малих дневних обавеза), некритички мислећи о себи као о прољету.

Дакле, са том лудом идејом о младости, са тим сунцем у коси и пред очима, ходала сам, оптимистична, смиљајући, као и увек кад сам одлично расположена, неку добру причу.

А онда ми је зазвонио телефон, и прича се само написала.

Пријатан женски глас са друге стране распитивао се да ли је то тај број.

„Да, да, добили сте траžени број, изволите“, рекла сам.

„Господине, могу ли да разговарам са господом Бобић Мојсиловић?“, пitala је жена.

„Па ја сам“, испалила сам као из топа, чудећи се службеници онлайн

prodaje, da bi me već u sledećem trenutku oblio hladan znoj.

Ono sunce u očima i kosi najednom je nestalo. Dan je postao oblačan i grozan, kao i moje raspoloženje koje se sroljalo na najnižu moguću kotu.

Žena je krenula da se izvinjava, ali ja sam mislila samo na jedno – da li je moguće da mi je glas toliko propao da preko telefona zvučim kao muškarac?

„Pa, moguće je“, zaključila sam rezignirano. Džabe farmerke i kaubojske čizme, džabe pramenovi kose koji lete za mnom, džabe ideja o večitoj mladosti, kada moj glas govori o meni taaaaako loše. Moj glas je odjednom ostario, potrošen je i izgubio je ženstvenost. Postala sam „gospodin“. Gospode bože!

Bila je to prva sijalica koja mi se upalila – da treba pod hitno da prestanem da pušim.

Naravno, nesavršeni ljudi, poput mene, imaju uvek višak strasti i rečenica kada donose važne odluke, nego energije da ih sprovedu.

Umesto da odmah prestanem da pušim, kupila sam iz istih stopa mentol bombone i dva dana sam vodila računa da manje pričam kako bi mi glas postao mekši i nežniji.

I umišljena mladost se nekako sama vratila, a ja sam nastavila sa starim lošim navikama.

Druga sijalica upalila mi se nedavno.

Bila sam pozvana na jednu divnu večeru u jedan mnogo dobar restoran – znate te večere, i ta mesta, koja ostavljaju utisak? I kada smo seli za vrlo lepo aranžiran sto, u ambijentu koji je odisao elegancijom i odličnim stilom, prva stvar koju sam potražila očima bila je pepeljara. Odahnula sam kad sam videla da je u tom delu restorana dozvoljeno pušenje.

„O, hvala bogu da još uvek ima mesta za nas normalne, male, nesavršene ljude“, pomislila sam i pošto sam se udobno smestila, izvadila sam svoju paklicu i upaljač.

Veče je bilo divno, za stolom je bilo pet muškaraca i nas dve – žene. Gospoda su bila zanimljiva, i pričljiva, i duhovita, i pametna, i bili su džentlmeni, belo vino je bilo baš po mom ukusu, i pre nego što je uopšte stiglo predjelo, nešto mi je bolo oči – od nas sedmoro, samo sam ja izvadila cigarete i upaljač.



Da li treba da kažem da sam radikalno smanjila pušenje te večeri i da sam drugu cigaretu zapalila tek posle večere?

Mislim, niko mi ništa nije zamerio, niko ništa nije prigovorio, pa ipak, sve vreme sam razmišljala samo o jednoj stvari – kako je moguće da nisam primetila da sam možda, ili definitivno, ostala u nekim prošlim vremenima? Muškarci za mojim stolom ne puše, a ja vadim cigarete i upaljač kao da sam neki kamiondžija iz mog detinjstva?

„Hm“, pomislila sam, „moram da prestanem da pušim...“ Ali to će biti od sutra.

Naravno, pošto je sutra novi dan, ja zaboravim, sa lakoćom, na ono što

sam mislila juče. Savremena Skarlet O’Hara neverovatno je popustljiva prema sebi. Ionako sam imala milion obaveza, i trebalo je da napišem kolumnu, i da odgovorim na gomilu mejlova, i čekao me je susret sa belim ekranom mog kompjutera, pa sam, naravno, zaboravila na sinoćne pridike kojima sam samu sebe obasipala, i nastavila sam sa svojim starim navikama, kao da ništa nisam ukapirala.

Pa, i nisam. Ali treća sijalica mi se upalila ubrzo posle toga.

Svaka žena ima nekoga iz prošlosti koji joj je, iz nekih razloga, o kojima nikada ne priča, posebno značajna figura u životu. Neko ko je se tiče. Neko ko se ne zaboravlja tako lako. Neko pred kim želi da uvek ostavlja dobar utisak. Neko ko joj popravlja raspoloženje i kad samo na njega pomisli. Neko zbog koga je nekada čitala poeziju. Ili neko zbog koga je nekada napisala neki krhki stih.

I posle hiljadu godina, kao u onoj mojoj pesmi, došao je po mene i poveo me sa sobom, da uživamo u našim razdvojenostima, u našim udaljenostima i davnim bliskostima o kojima se ne govori ni pod zvezdanim nebom i ni sa crvenim vinom, o kojima se ne govori nikada, ali koje se podrazumevaju.

Šta da vam kažem, spremala sam se za taj susret, eto-lepote-života-radi. Čist l’art pour l’art. Haljina, kosa, sve. Parfem, štikle, vrhunsko raspoloženje. Kad nekog tako dobro poznaješ, to olakšava i to ulepšava stvari. Opušta, jer je razgovor odmah lišen ustezanja, progutanih reči, foliranja.

I odveo me je u jedno kafanče, malo i slatko, sa kariranim stolnjacima i polupotrošenim svećama posađenim u musave teglice od kiselih krastavčića. Bilo je to divno mesto za recitovanje poezije, i za grleni smeh, i za domišljanje tuđih iskričavih ljubavnih saga koje se odvijaju za drugim stolovima. I da, bilo je i smeha, i vina i stihova, sve do jednog trenutka kada mi je, posle nekoliko humorom iskamčenih komplimenata, rekao da sam i dalje odlična, ali da ne može da podnese što i dalje pušim.

Bila sam zapanjena.

„Da li je on normalan? A nekada mu nije smetalo! Nekada, dok je i on pušio, sve je bilo u redu. Bila sam neodoljiva.“

Iznervirala sam se, mada to ničim nisam pokazala, smatrala sam da to i nije baš džentlmenski, iako je jedan deo mene video u toj primedbi izvesnu

brigu. Ljubav i bliskost.

„Žena s cigaretom u ruci, stvarno, totalno si demode. I ne стоји ti lepo, ne ide uz tebe, dim, pikavci, miris duvana.“

Progutala sam knedlu. Iako sam bila besna na njega, ništa nisam rekla.

„Ja, demode?“, kuvalo je u meni.

Ali do kraja večeri nisam više zapalila nijednu cigaretu.

Sutra ujutru, dok sam pila jutarnju kafu i pušila svoju prvu cigaretu, uživajući u svom klasičnom jutarnjem ritualu, pomislila sam da je možda krajnje vreme da nešto preduzmem, da promenim svoj život. Da ne budem više „demode“, da lakše putujem, da na aerodromima ne ulazim u one dušegupke, da opušteno mogu da sedim gde hoću i sa kim god hoću i da ne brinem o zabranama, da mi radna soba ne miriše na duvanski dim, da mi kosa i koža bolje izgledaju, da jednog dana, kada se za hiljadu godina ponovo sretнем sa svojim stihom, budem pobednica.

Ali kako? Kako?

Nikakve tablete nisu dolazile u obzir jer to nije za mene – ionako jedine tablete koje sam u životu popila su protiv glavobolje ili temperature. Pomislila sam da bih možda mogla, kao toliki drugi ljudi, da samo bacim cigarete i više ih ne pogledam, ali bila sam dovoljno poštena da samoj sebi priznam da je to za mene nemoguća misija – moja pušačka strast, kao i kod većine ljudi, nije samo u vezi sa nikotinom nego je u vezi sa ritualom ruku.

Mora biti da sam prvi put u životu stvarno donela odluku da uskoro nešto ozbiljno promenim po pitanju moje jedine „slabosti“, jer mi je sloboda namestila već sutradan potpuno neverovatnu situaciju.

U jednom tržnom centru prišla mi je devojka i pitala da li može da se slika sa mnom. Kaže, čitala je moje romane i voli moje pesme.

„Ja sam Sara“, pružila mi je ruku i slatko se nasmešila. Lepotica.

„Naravno“, rekla sam i zagrlila je.

„A ko će da nas slika?“, pitala sam.

„Moj tata“, pokazala je rukom na sredovečnog gospodina: i simpatični tata, sa kesom prepunom čerkinog „šoppinga“, uzeo je telefon i slikao nas.

Osmeh, poza, sve.

„Ne treba nam nikakav fotošop“, rekla je Sara. „Tata, uzimam te za

zvaničnog fotografa!“

Svi smo se nasmejali.

,,A sada da vas vodimo na kafu“, insistirao je dobri tata. „Morate, obavezno“, rekao je, „ne prihvatamo izgovor“.

Čovek je bio toliko simpatičan, a čerka, inače generacija moje čerke, toliko slatka, da nisam mogla da ih odbijem. Kad vidim tatu i čerku u takо divnom odnosu „moje srce leti kao soko“, što bi rekli klinci.

Seli smo u kafić u šoping centru i naručili po espresso.

Već u sledećem trenutku počela sam da se vrpoljim.

,,Jao, samo meni je strašno što ovde ne može nigde da se puši“, rekla sam. „Zato nikada i ne sedim u kafićima u šoping centrima.“



„Pa što ne rešite sve probleme ovim?“, rekla je devojka, i iz tašne izvadila mali lepi srebrni uređaj nalik na nešto između novog mobilnog telefona i pudrijere.

A zatim je i tata izvadio svoj IQOS uređaj, njegov je bio metalize – boje bakra.

„Stvarno dobro izgledaju“, rekla sam. „Mogu li da pogledam?“

„Sa ovim možete svuda“, rekao je tata, dodajući mi svoj uređaj. „I meni je ovo promenilo život.“

„Ne, tata“, rekla je devojka, „ja sam ti promenila život! Ja sam mu, znate, predložila da pređe na IQOS.“

„Ćerke“, rekla sam osmehujući se, misleći na sve nas, ponosne mame i naše divne čerke.

„Dobro, SARO, ti si mi promenila život“, nasmešio se. „Ti si mi, u svakom slučaju, promenila i ulepšala život“, rekao je tata gledajući, očaran i ponosan, svoju lepu, pametnu i modernu čerku, koju je, očigledno, imao razloga da posluša.

A ja sam gledala u njih dvoje, ne znam ni sama, čime više fascinirana – da li tom njihovom ljubavlju, uzajamnim poštovanjem, normalnošću, ili očiglednim dokazima koje su oboje držali u rukama, da su tata i čerka zajedno krenuli u novu avanturu sa IQOS uređajem.

„Je l' bilo teško?“, pitala sam ga.



„Samo prvog dana“, rekao je potapšavši čerku po ramenu.

„Ma, nimalo nije bilo teško“, rekla je devojka.

„Naravno, sine, kad si bila tu da mi ne daš da odustanem.“

„Nisam ti ja sin“, brecnula se čerka, a tata i ja smo prasnuli u smeh.

„Ona tako stalno sa mnom, podvikne, i ja je slušam“, rekao je simpatični tata. „Znate, nedavno smo ostali bez... mame... moje supruge, i sada čuvamo jedno drugo.“

Trenutak tišine prekinuo je tata.

„Ovo je odlično“, podigao je svoj IQOS. „Probajte, šta vas košta? A može da vam promeni život.“

„Ja sam mnoge naše prijatelje prevela na IQOS, i na to sam posebno ponosna“, rekla je Sara.

„A gde se to kupuje?“ Pokazao mi je prstom.

Pre nego što sam nekoliko trenutaka kasnije krenula da kupim svoj IQOS uređaj, Sara mi je tutnula u ruku vizitkartu.

„Ako vam bilo šta treba, pa čak i najobičnija podrška, slobodno mi se javite!“

I samo nekoliko koraka kasnije – ja sam već bila u savršeno dizajniranom butiku u kome su me ljubazne devojke dočekale kako dočekuju svakoga ko uđe – kraljevski.

„Spejs šatl“, pomislila sam, zadržala enterijerom, uređajima, dodacima, i ljudima koji su tu dolazili kao na neko „svoje mesto“. Ali posle nekoliko trenutaka i ja sam se, potpuno neočekivano, tu osetila kao kod kuće. Devojke su bile neodoljive, ljubazne i sve su mi objasnile. Iako sam ih verovatno davila svojim glupim i neukim pitanjima, bile su fenomenalne. Lepo su mi objasnile kako se koristi, kako se puni. Ma, sve!

Nisam imala pojma da ovakvo mesto uopšte postoji. Možda sam stvarno „demode“? Možda bi više trebalo da se družim sa mladim ljudima poput Sare ili moje čerke?

Uzela sam tirkizni uređaj i pomislila kako će moja čerka da padne u nesvest kad me bude videla sa IQOS uređajem. I kako će svi moji prijatelji da zinu.

Osećala sam se, odjednom, kao da sam sama dala sebi neku posebnu i vrednu nagradu. Krenula sam kući da lepo proučim kako se koristi, da napunim bateriju i da se lično uverim kako je revolucija u mom malom i nesavršenom životu – moguća.

Dakle, to vam je bilo isto osećanje, kao kad u ponedeljak ujutru odlučite da držite dijetu. Samo, ja neću popustiti ovoga puta. Shvatam ovo, između ostalog, kao ispit – kao ispit zrelosti, kao ispit volje, ako hoćete. Kao neki mali izazov – sloboda ili ropstvo.

A ja, u stvari, volim izazove. Da bih se držala odluke, odlučila sam da ponovo vodim dnevnik. Da zapišem sve svoje uspone i padove, svoje sumnje i slabosti, ali naravno i svoje pobeđe.

Valjda će ih biti?! U stvari, kad bolje razmislim, ne trebaju mi pobeđe, ne treba mi množina, nego jednina. Samo jedna pobeda, koja u sebi sadrži sve ostale.

Svi su mi rekli da važi neko napisano pravilo da vam, otprilike, posle sedam dana navikavanja, kad potpuno odbacite obične cigarete i pređete na IQOS, život postaje lakši i lepši.

Da, ako uspem da jutarnju kafu pijem uz IQOS, da sam pobedila.

A da su dobici od novog života neverovatni – nema dima, nema pepela, kosa i ten mirišu samo na šampon i pomadu, nema diskriminacije u restoranima, nema cupkanja na ulici uz kantu za đubre, ima manje žutih mrlja na zubima<sup>2</sup>, nema žara, ništa ne može da se progori. Da i ne govorimo o novoj dimenziji putovanja, izlazaka, restorana.

„Bolji izbor“, to je najčešći komentar svih ljudi koji su sa običnih cigareta prešli na IQOS.

Dakle, krećem u svoju prvu ozbiljnu IQOS avanturu.

Ne mogu da vam dam na potpuni uvid svoj dnevnik, jer tu je onda bilo usput još koječega – telefona, rečenica, podsetnika, dnevnih događaja, ali poenta je u jednome: posustala sam već prvog dana.

Uveče sam pomislila da nisam ja za IQOS, da je bolje da se vratim starim navikama.

Znam, slaba sam i nikakva sam. Grešila sam. Varala sam.



Trećeg dana mog novog nesavršenog života nekako sam se smučila samoj sebi i odlučila da krenem iz početka, kao da se ništa nije dogodilo. Ovog puta čvrsto sam odlučila. Prelomila sam.

Međutim, bila mi je potrebna podrška.

Nisam imala nikoga da me stvarno bodri, da mi udeli neki savet, da mi objasni sve o lošim navikama, i krizama i uspesima na putu u novi život.

Ovaj prelazak sa običnih cigareta na IQOS na početku mi je ulivao paniku. Imala sam totalnu fiksaciju da će morati da trpim muke Tantalove.

Strah od neuspeha je, ako niste znali, samo alibi za odustajanje. A ja nisam htela da odustanem, samo nisam imala nikoga da mi kaže kako se istrajava, ali ko danas može da ima pored sebe nekoga ko će da te po ceo dan drži za ruku i vodi do cilja? To je nemoguća misija.

I, preturajući po tašni da pronađem zagubljenu šnalu za kosu, pronašla sam telefon one simpatične devojke Sare, koju sam upoznala u šoping centru.

„Vidi, vidi“, gledala sam u njenu iznenada otkrivenu vizitkartu. „Pa ovo nije slučajno! Ništa nije slučajno!“

„Ako neko može da mi da podršku“, pomislila sam, „to je ona.“ Ima tako odlučan stav, toliko je uverljiva i pozitivna da je bilo logično da je odmah pozovem.

„Nisam uspela“, rekla sam joj.

„Nemoguće!“, podvinknula je. „Žena kao vi, dajte, nemojte, ne verujem.“

„Krenem pa stanem.“ Uzdahnula sam.



„Slaba sam. Nikakva sam...“

„Kako to?“

„Ne znam, evo počela sam i da pišem dnevnik o ovoj novoj stranici mog života... da mi bude lakše...“

„I?“

„I... ništa od mene... Slaba sam, zavaravam se, ne znam kako da stignem do prvih sedam dana...“

„Šta je sedam dana?“, bila je uporna.

„Nisam ja dovoljno jaka za ovo“, priznala sam rezignirano.

„Slušajte, imam ideju“, razmišljala je nekoliko sekundi. „A da pozovem svoje prijatelje i da im dam jedan zadatak...“

„Kakav zadatak...?“

„Da vam, svako od njih, napiše svoje iskustvo... kako su i zašto krenuli... Mejlom da vam pošalju... Svakog dana po jedno iskustvo... Šta kažete na to?“

„Pa“, zbunila sam se, „dobro zvuči, ali...“

„Ne shvatate, tuđa iskustva su dragocena i pomažu... Ja sam bila iskustvo mome tati... Neka moji prijatelji budu vaša podrška... Vaše je samo da čitate... i da izdržite iskušenja starih navika... A ko zna, možda ćete od toga jednog dana napraviti neku knjižicu koja će biti dragocena svima onima koji se tek spremaju na ovaj dobri put... Šta kažete...? Ne morate ni sa kim da se viđate, vi samo lepo radite svoj posao, i svakog dana dobijate po jednu priču, to ću ja da vam sredim...“

„Genijalno!“

„Rekla sam vam da imam ideju...“

„Toliko je dobra ideja da mi pada na pamet da te uzmem za svog književnog agenta“, rekla sam, a onda smo se obe nasmejale.

Devojka me je oduševila.

Cele večeri sam se smeškala na njenu ludu ideju da organizuje svoje prijatelje da mi pišu svoja iskustva, i da mi onda ona to šalje.

Znam da su mladi ljudi brzi i da veruju u svoje ideje, pa ipak, priznajem da nisam mogla da zamislim da je toliko ozbiljna, ekspeditivna i od reči.

Bukvalno mi je pala vilica kada mi je sutradan na moj mejl stigla prva priča.

I tog jutra ponovo sam počela da pišem dnevnik.



# 1. dan

Treba da napišem svoju kolumnu, pa onda da se spremam za književno veče, i da do podneva skoknem i do pošte da platim račune, ali ja sam ovo jutro počela kao da sam na godišnjem odmoru.

Skuvala sam kafu, uzela svoj tirkizni IQOS, smestila svoju pudlicu pored sebe na krevet i počela da čitam prvu priču.

## LJILJANA

**Za IQOS sam čula još pre nego što se pojavio u Srbiji. Videla sam ga u Nemačkoj, na nekom portalu kad sam guglala, i momentalno sam se zaljubila.**

**Ja sam luda za tehnologijom. Uvek moram da imam brutalan telefon, satove ne nosim, nakit ne nosim. Ali telefon i gadžeti moraju da budu brutalni, moderni, novi, tako da sam se još tada zapalila da pređem sa cigareta na IQOS, ali ga nije bilo u Srbiji. I čim se pojavio u Srbiji, morala sam da ga kupim. Znate šta je ludo – sebe samu sam počastila svojim prvim IQOS uređajem – za Dan zaljubljenih!**

**Da, zaljubila sam se u IQOS. To je bilo pre pet godina. I to Vam je to! I od tada konzumiram samo IQOS.**

Počela sam da se smejem naglas. Ovo me je oduševilo, to što se Ljiljana počastila i zaljubila na Dan zaljubljenih, i što je ostala verna toj ljubavi.



“Mnoge stvari su mi olakšane  
otkako koristim IQOS.  
Putovanja, boravak u javnim  
prostorima, restoranima.  
Definitivno, bolji izbor  
za lakši život.”

LJILJANA

Pogledala sam svoj IQOS, a onda sam poljubila svoju pudilcu.

„Megi, tako će možda i ja da se zaljubim, ima vremena do Dana  
zaljubljenih.“

**Pre toga bila sam baš pušač. Strastveni pušač. To je bila  
svakodnevica. Moj dan je izgledao ovako: ujutru ustanem, prvo kafa i  
cigaretе, pa sve ostalo. Jasno Vam je: nisam nikako mogla da zamislim  
svoj život bez cigarete.**

„Ovo je i moj standardni ritual, ovo je i moja priča“, pomislila sam.

**I onda, meni je IQOS bio fantastična alternativa, jer se ne osećam  
na dim, to mi je najvažnije. Ja sam kozmetičarka: ne volim da prilazim  
ljudima i da se osećam na cigarete. A mislim da ne vole ni oni. Osim  
toga, s obzirom na to da sam bila strastveni pušač, bila sam u  
konstantnom stresu najviše zato što u svom salonu, kad radim, nisam  
mogla da zapalim cigaretu. Nema pušenja.**



**Ceo radni dan, u stvari, kriziram, jer ne mogu da zapalim cigaretu, i onda dođem kući i pušim mnogo, kao da želim sve da nadoknadim.**

„Stvarno, to mora da je pakao“, pomislila sam. „Zaposleni pušači se zlopate na sve moguće načine: ili ih viđam napolju, u grupicama, kako se smrzavaju od zime na nekoj pauzici i puše. Kako je tek frizerima, kozmetičarima, kuvarima?“ Kao da je očekivala moje pitanje, Ljiljana mi je odgovorila:

**A sada sam u svom salonu napravila IQOS zonu i imam dve-tri lepe IQOS pepeljare. Imam i IQOS uređaje u svom salonu, ako nekom zatreba, i svi pušači kod mene mogu samo IQOS da konzumiraju.**

**I pre nego što je IQOS došao u Srbiju, verovala sam da bih lako mogla da se prebacim sa klasičnih cigareta na nešto tako moderno.**

Dopala mi se ova priča o kozmetičkom salonu i IQOS zoni. Kad bi svi bili tako moderni. Bilo bi lepo upoznati ovu otresitu i preduzimljivu ženu.

**Dakle, čim sam videla IQOS uređaj, bila sam oduševljena kako izgleda i kako se koristi. I šta da Vam kažem: trebalo mi je tri, bukvalno TRI dana da se naviknem na IQOS.**

**Prvog dana smo se svadali nas dvoje: gleda on mene, gledam ja njega. Doslovno je tako izgledalo. Imala sam potrebu za cigaretom, ali sam naterala sebe da ne odem da kupim obične cigarete. Tako da sam prvi dan imala možda samo dve ili tri konzumacije. Drugi dan je opet bilo borbe same sa sobom, ali sam uspela da izdržim. I, treći dan, kada sam popila kafu uz IQOS, shvatila sam da sam potpuno prešla na IQOS. I to je bilo to. Prirodno, skoro samo od sebe. Dakle, taj treći dan je za mene bio prelomni, kad sam shvatila sasvim slučajno da sam jutarnju kafu pila uz IQOS, i da mi je prijalo: i kafa i IQOS.**

Srknula sam svoj prvi gutljaj jutarnje kafe. Tu je i moj IQOS. „OK“, pomislila sam, „preživeću“.

Nije više bilo onoga da „moram da se naviknem“. Samo je prošao taj momenat da mi ne prija i srodila sam se sa svojim jutarnjim IQOS ritualom. A to je značilo da sam pobedila. I to je to. I od tada nisam zapalila nijednu običnu cigaretu uopšte, već 5 godina.

**Jer, u stvari, kad sam otključala svoj jutarnji ritual, onda je sve**

**moglo. Kad sam mogla uz jutarnju kafu da konzumiram IQOS, to je značilo da sam pobedila. Da sam, lakše nego što sam očekivala, napravila bolji izbor.**

**Inače, ranije nisam izlazila iz stana dok ne popijem kafu i ne popušim tri cigarete. To mi je bilo uživanje, radost ustajanja. I uz IQOS sam održala istu naviku. Tri konzumacije uz kafu.**

**I jako sam volela cigaretu posle ručka i večere, a kad sam prešla na IQOS, ništa mi nije smetalo. Prijao mi je. Jutarnja kafa mi je bila veći problem, da se ujutru naviknem na IQOS, ali navikla sam se.**

**Nije bilo smešnih situacija na početku o kakvima svi pričaju: mnogi kad pređu na IQOS, zaborave da ga napune, izadu iz kuće sa praznim punjačem, i onda idu po kafiću i traže ko ima punjač – to se inače stalno događa na početku, dok se ne naviknu. Ali ja nisam imala taj problem.**

**Prvo, uvek nosim punjač sa sobom!**

**Za svaki slučaj, da se nađe, ne izlazim bez punjača u tašni, ali zato mi se nikad nije desilo da mi uređaj bude prazan, da ne mogu da konzumiram.**

**I drugo, nisam imala taj problem, jer sam odmah kupila dva uređaja!**



**Nemojte da se smejetе! Zato imam dva uređaja, kad bateriju jednog potrošim, odmah drugi kreće.**

Ona ima dva uređaja? Pa ja se nisam još uvek srodila ni sa ovim jednim. Ali dobro, ja sam IQOS početnik. Ovo je moj prvi dan, i čitam prvi mejl koji mi je stigao. Meni baterija traje ceo dan i za sada taman kako treba.

**Što se tiče moje okoline, zanimljivo je kako su reagovali.**

**Ljudi se ponašaju tipično. Svi oni koji su najviše kukali, svi su odmah prešli na IQOS, za mnom, jer je bila logika „ajde da probam“. Pravim pušačima je glavni benefit što ne moraju da izadu napolje da puše.**

**Zanimljiva je priča mog supruga. Moj suprug je u stvari prvi ludeo što je morao da izlazi napolje da popuši cigaretu. On je većito, pošto je muzičar, morao da izlazi napolje, a putovali smo puno. I kad god oputujemo negde, u EU na primer, on meni ukrade uređaj. I, onda, ja koja imam svoj IQOS, tako sedim i gledam u njega kako uživa, a ja vrtim prste. I stalno mi je krao, dok nije oputovao bez mene u Hrvatsku, i baš se zlopatio. Vratio se kući i rekao: „Želim IQOS odmah!“**

**I šta da Vam kažem: ja sam dobra žena i volim svog muža, nisam čekala Dan zaljubljenih da mu ispunim želju.**

Nasmejala sam se na ovu priču. Dobra žena? Genijalna žena!

**Ne, odmah sam otrčala da mu kupim IQOS uređaj, jer sam htela da se rešim duvanskog dima u stanu, potpuno. Odjednom mi je neverovatno smetao duvanski dim.**

**I skoro svi moji prijatelji koji su bili pušači, sada su IQOS korisnici i jako sam srećna zbog toga.**

**Što se tiče ukusa, kad sam krenula da koristim IQOS, nisam kao mnogi drugi tumarala u potrazi za svojim ukusom, nego sam od prvog dana izabrala žuti i koristim ga do dana današnjeg. U stvari, žuti je mene našao.**

**Probala sam i druge. Tačnije, u početku sam probala više ukusa kada sam došla u zonu da kupim. Tom prilikom devojka koja radi u IQOS zoni ponudila mi je više ukusa da probam kako bih pronašla svoj, i žuti je kliknuo odmah uz mene.**

**Idite u IQOS zonu, to Vam savetujem. Svi su jako ljubazni, sve vam objasne, a i enterijer je predivan.**

**Svi su preljubazni, bar u Novom Sadu na svim tim zonama, i svi me znaju. Ja sam zapravo njima ostala upečatljiva zato što sam prva brendirala svoj IQOS.**

„Dobro“, promrmljala sam, „ići ću u IQOS zonu čim budem imala malo slobodnog vremena. Gde ću sad da idem u Novi Sad?“, rekla sam glasno kao da pričam s njom, i onda sam počela glasno da se smejem, a i ovaj ukus koji imam je sasvim OK. Otpila sam još gutljaj kafe. „Stvarno, nije loš.“

**U društvu, čim sam krenula, ubrzo su svi koji su pušili cigarete počeli da koriste IQOS i onda smo mešali aparate. Otišla sam kod ključara i tražila da mi odštampa pločicu za vrata na kojoj piše „Mandić“, i zlepila na svoj IQOS. Kad sam došla na zonu da mi čiste, one su vrištale od smeha: „Ti imaš brendiran IQOS!“**

**Rekoh: „To je to“, svi me znaju po prezimenu jer sam imala tako neobičan IQOS.**



„Au, kako je ovo originalno. Kako bih mogla da personalizujem svoj IQOS? Cirkon? Monogram? Srećan broj? Da napišem na njemu „BOLJI IZBOR“ da me uvek podseti da sam na pravom putu?“

**Dakle, suština je u tome da osećam i znam da sam napravila daleko bolji izbor za sebe.**

**Vrlo sam ponosna na sebe.**

A onda, više nisam okupana neprijatnim mirisom cigareta, to mi je najvažnije jer ne volim pušački zadah i generalno garderobu koja miriše na dim, ili ne daj bože, na pikavce. Konačno osetim svoj parfem na sebi. Lakše funkcionišem, lakše živim, sve mi je lepše. Stvarno, glavni benefit za mene, iskreno, jeste odsustvo neprijatnog mirisa duvanskog dima.

**Ali i mnoge stvari su mi olakšane uz IQOS.**

**Putovanja, boravak u javnim prostorima, restoranima. Definitivno bolji izbor za lakši život.**

A osim toga, upoznala sam mnoge ljude, mi se prepoznajemo po IQOS-u. Kao da smo isto pleme. Osećam neku pripadnost. Zajednica, a to nije mala stvar, mi smo ljudi koji su ukapirali.

**Ako Vas zanima kako sam preobratila sve svoje prijatelje pušače da pređu na IQOS, mogu i to da Vam napišem.**

**I još nešto:**

**Kad sam ovo probala, bila sam u fazonu „to je to, meni ovo ne menja moj ritual i prija mi“. To je to, duvan je i sve je isto, ništa mi se nije promenilo u životu prelaskom na IQOS, osim što se ne osećam na dim i iako sam strastveni pušač, meni je to važno.**

**Ako Vas zanima, mogu i da Vam pošaljem sliku svog brendiranog uređaja. Ali to je bio moj prvi IQOS uređaj, pa moram da je nađem.**

**I još nešto da napomenem: uređaj morate redovno da čistite da biste uživali. Uvek prvo očistim uređaj, pa onda sledi konzumacija.**

**Eto, od mene toliko.**

Kad sam pročitala mejl, shvatila sam da sam sve vreme nasmešena. I da mi na pamet nije pala cigareta.

Mogla sam da joj čujem glas, kao da smo sedele zajedno na kafi i časkale. Oduševila me je.

Prva kafa uz IQOS je prošla daleko bezbolnije nego što sam očekivala.

Onda sam pogledala svoju narandžastu paklicu i pomislila kako sam, možda i ja, kao Ljiljana, odmah pronašla svoj ukus.

A posle, dok sam raspremala kuću, iz plakara je iz neke kese ispaо jedan metalni bedž sa mojom slikom. Moja čerka je pre deset godina pravila mali umetnički biznis sa mojim slikama – stavljala ih je na bedževe.

I inspirisana Ljiljaninim pismom, pomislila sam da bih, možda, i ja tako mogla da brendiram svoj IQOS aparat – da stavim na njega fragment neke svoje slike.

Kad čovek krene u novi život, dobre i kreativne ideje samo malo treba da budu pogurane, i onda same, nekako, ispadaju iz ormana.

Prvi dan mog novog života je počeo.

# 2. dan

Osećam se kao kraljica. Tačnije, ja sam majka, carica, domaćica, kraljica!

Ja sam mala pobednica.

Ne mogu da verujem! Juče nisam zapalila nijednu cigaretu, iako mi je bilo došlo posle ručka, priznajem!

Priznajem, u čemu je problem?

Bila sam sa sestrama u jednoj starinskoj kafani na ručku. Karirani stolnjaci, čaše od debelog stakla. Takozvane – senfare, brkati kelner, i mirisi zaprške iz kuhinje. Znate ta mesta koja sve više nestaju?

Ćevapčići, ljuta papričica, lepinjica, pivkana. Mali, običan život, koji znamo. A, to, da se razumemo, traži cigaretu, posle. Traži!

Kao što ćevapi traže luk.

Moje sestre zapalile su posle ručka cigarete. I, onda, gledala sam za susednim stolom jedan par kako slatko puše, ali okrenula sam glavu na drugu stranu.

Za svakim stolom u toj kafani neko je pušio. Logično! Da li sam već rekla da roštilj traži pivo i cigaretu, isto kao što ćevapi ne mogu bez luka?

Ali ja ne jedem kafanski luk!

„Pa, ako mogu ćevapi bez luka“, pomislila sam, „onda može i roštilj bez cigarete posle.“

Moje sestre nisu ni primetile da nisam zapalila cigaretu, uživale su u svojim ritualima. Nisam htela ništa da im pričam o svom novom ličnom poduhvatu, da udaram na sva zvona svoj „bolji izbor“ dok ne stanem na noge.

I dok smo sedele u toj kafanici, osećala sam se superiorno, jer sam

izdržala i oduprla se izazovima svih starih navika.

„Pobeda“, pomislila sam, mada, posle, i nisam bila baš uverena.

Jer dan je dugo trajao, a pogotovo noć.

Gledala sam na kompjuteru jedan fenomenalan film, onog čuvenog danskog reditelja. I kad su se brodolomnici, u filmu, posle, našli na pustom ostrvu i kad su počeli da kriziraju od gladi, poželeta sam da zapalim cigaretu.

Uzbuđenje traži umirenje, što bi rekli mudraci.

Uhvatilo me je ludački neizdrž. Morala sam da zapalim cigaretu.

A filmovi tome i služe. Da potpire sve naše gladi, da nas inspirišu da žudimo. Uostalom, kad bolje razmislim, čitave generacije naših roditelja propuštile su zbog Hemfrija Bogarta, Džejmsa Dina i Loren Bekol.

Zbog koga sam ja propušila?

Možda zbog Brižit Bardo? Zbog Orijane Falači? Zbog feministkinja koje su puštale?

Dakle, krizirala sam sinoć, nenormalno. Zaustavila sam film i krenula da kopam po fiokama, tašnama i džepovima.

Prvi udarac krize je najžešći.

Ali što sam duže tražila cigaretu, to mi se, u suštini, žudnja za njom smanjivala. Što više vremena prođe, to lakše zaboravimo da smo žudeli.



Palo mi je na pamet da je isto tako i sa ljubavlju. Kad prođe neko vreme, zaboravimo da smo nekog voleli. Izbledi žudnja. Izbledi i sećanje na žudnju.

Bilo je oko deset uveče, kad sam odustala od potrage, i pomislila kako je super, kako je OK, i kako je, čak, srećna okolnost što nisam imala nijednu, ali baš nijednu cigaretu u kući. Što nisam poklekla, što nisam zgrešila, jer bih skrenula sa sopstvene odluke, sigurno.

Ne kaže se slučajno da prilika čini lopova.

Ali moj IQOS me je čekao, iako sam pokušala da ga prevarim.

I onda sam pomislila kako je super što ga imam.

Pih, ne pada mi na pamet da u deset uveče po onoj kiši izlazim napolje, nisam toliko „otkačena“, i jurim za cigaretama.

IQOS me je sinoć i umirio.

Nastavila sam da uživam u predivnom, ozbilnjnom i u isto vreme duhovitom filmu, koji je inače zasluženo dobio najveću nagradu na jednom čuvenom filmskom festivalu, a najveće je ludilo bilo u tome što sam tek posle, kad se završio film, koji sam gledala u krevetu u svojoj spavaćoj sobi, sa laptopom na krilu, konzumirajući svoj IQOS, shvatila da u mojoj

sobi nema neprijatnog mirisa cigareta.

Nije bilo dima, ni neprijatnog mirisa.

I nisam bila nervozna.

Hvala onom ko je izmislio krevet, laptop, internet i IQOS, i hvala genijalnom Dancu za jedno divno, pametno, ispunjeno i mirišljavo veče.

Ali sada je novi dan, i ja ostajem verna svojoj odluci.

Kafa i IQOS u devet ujutru.

Kiša napolju i dalje pada, nisam izašla po cigarete, poluluda. Potpuno sam mirna.

Udobno sam se smestila u radnu fotelju za pisaćim stolom, i krećem u nove radne pobeđe.

Otvorila sam kompjuter, i hop, kakva divota – stigao mi je novi mejl.

## MARKO

**Moja priča je tipična. Pušio sam otprilike tri-četiri godine. Ali već četiri godine konzumiram IQOS.**

**Za IQOS sam saznao, kako to obično biva, sasvim slučajno.**

**Moja drugarica je kupila uređaj. Oduševio sam se uređajem, to mi je bilo nešto novo i interesantno. Probao sam, verovatno kao i svi korisnici, i na početku mi je bilo čudno. Međutim, posle nekoliko dana pozvao sam je da je pitam šta je to, u čemu je fora sa tim IQOS-om.**

**Najviše me je zanimalo kako IQOS utiče na belinu zuba. Hteo sam da čujem njeno iskustvo. Kada me je uverila da IQOS ne ostavlja mrlje na zubima kao cigarete<sup>3</sup>, oduševio sam se. Zapravo, zato sam i prelomio, i odlučio se za IQOS.**

**I otad, kad sam ga kupio, koristim samo IQOS, evo već četiri godine. I nisam se pokajao, naprotiv!**

**Da li je bilo lako?**

„Na faksu, u tom momentu,  
niko nije koristio IQOS: svi  
izlaze na pauzu između  
predavanja i puše obične  
cigaretе, a mene zovу Marko  
**IQOS**. Međutim, mnogo je ljudи  
prešlo na **IQOS**.“

MARKO

Nije bilo teško, ali je bilo neobično, da budem pošten.

U suštini, bilo je čudno na početku jer je ritual drugačiji. Ranije su bili pepeо i pikavci, a sada, jednostavno – samo uređaj.

Na početku mi je stvarno bilo čudno, pošto pijem kafu redovno, taj ukus kafe volim i bilo mi je čudno. I pogotovo uveče, tokom izlazaka...

Početak je bio teži, ali s vremenom se navikneš.

Na početku čudan je bio ritual koji se prosto razlikuje od običnih cigareta. I što moraš da puniš uređaj da bi konzumirao. A kod pušenja postoje upaljač i cigara, zapališ i to je to. To je drugačije.



**Neki ljudi kažu da im je smetalo ovo ili ono, a meni, zapravo, ništa nije sметalo, samo je bilo čudno na početku. Prosto, navika je čudo. Stare navike su čudo.**

**Nekih nedelju dana mi je trebalo da se priviknem na punjenje**

**uredaja, ali odlučio sam da konzumiram. Nisam imao nikakve zamerke, nisam posustajao, lako sam se navikao.**

**Ja sam mlad dečko. Dodatno zadovoljstvo predstavlja izgled IQOS uređaja. U suštini, na moju odluku da pređem na IQOS uticao je i dizajn. Kad se IQOS tek pojavio, nije ga puno ljudi koristilo, i bilo mi nešto novo, drugačije, takoreći ekskluzivno. Kad sam ga kupio, shvatio sam da mi je i estetski lepo.**

**Tada, pre četiri godine, mi koji smo koristili IQOS, bili smo u manjini. Retkost. Čudo.**

**Ali sada, naravno, su svi oko mene, celo društvo, prešli na IQOS. Sad se zezamo. Kad dođemo u moj stan, ranije su svi pušili cigarete, sad svi konzumiraju IQOS. I mnogo je drugačije, nema neprijatnih mirisa cigareta, nema dima i ostalog. Mnogo lakše izvetri.**

**Na početku sam se osećao kao mali IQOS promoter. Gde god da sam išao i konzumirao IQOS, svi su pitali šta je to. „U čemu je fora?“**



**Nesumnjivo, dosta ljudi nije znalo šta je, i svima je bilo zanimljivo. Priča je kružila od usta do usta, i tako su zapravo i moji prijatelji, videvši od mene, krenuli u ovu avanturu.**

**Moja najbolja drugarica je posle mesec dana, kad je videla moj IQOS, i kad je čula kako pričam o uređaju, krenula za mnom. I tako,**

**jedna po jedna osoba je prelazila na IQOS.**

**Bilo je to vreme kad je malo ljudi znalo za IQOS. Sada je drugačije, sada svi znaju o čemu se radi.**

**Na primer, na faksu, u tom momentu, niko nije koristio IQOS: svi izlaze na pauzu između predavanja i puše obične cigarete, a mene zovu Marko IQOS. Međutim, mnogo je ljudi prešlo na IQOS.**

„Marko IQOS“, rekla sam naglas i nasmejala se. Mladi ljudi lakše menjaju navike, to je poznato.

Pada mi na pamet jedna lepa misao koju sam negde pročitala: „Okovi navike su suviše slabi da bi se osetili, dok ne postanu suviše jaki da bi se pokidali“.

Pa nisam, valjda, dotle došla? Naravno da nisam!

Odložila sam svoj IQOS, otpila poslednji gutljaj kafe i otišla da iscedim sok od pomorandže. Megi me je udarala šapicom da je izvedem u jutarnju šetnju.

„Marko, izvini“, prekidam ovde, pa nastavljam sa čitanjem kad se vratim.

**Na početku, kad u mom okruženju nije bilo toliko IQOS korisnika, razmišljao sam da mi ne bude frka ako mi se istroši baterija, gde će da je napunim, da li će da jurim po kafiću da tražim punjač, ali sam tu frku rešio rutinom. Tako što, kad krenem na spavanje, stavim slušalice, laptop, telefon na punjenje. Ukapirao sam da je to samo još jedan uređaj i zato nije bio veliki problem.**

Evo, vidim, i ja sam sad u problemu. Nisam sinoć punila svoj uređaj, zaboravila sam. Koja sam ja početnica!!! I sad mogu samo da gledam u njega!

**MORAM DA NAUČIM DA GA SVAKE VEĆERI OBAVEZNO PUNIM!!!**

**Što se društva tiče, ovo je zanimljivo. Mi smo kao malo pleme. A kad prolazimo pored ZONE, kažemo: „Evo ih ovi naši“. Prepoznajemo se, naravno, i to mi je super.**

**Razmenjujemo iskustva.**

**Dobra je to ekipa, verujte mi.**

**Moja IQOS priča je takva da, definitivno, bio sam neka vrsta perjanice, jer sam u svom okruženju bio među prvima koji je počeo da konzumira IQOS.**

**Moja priča je specifična: kako sam krenuo, ljudi oko mene su me zvali Marko IQOS i po tome su me prepoznivali.**

**Kad je izašao novi uređaj, pozvali su me na žurku u Novom Sadu, pa sam poveo i drugaricu.**

**Bili smo oduševljeni, prosto imaći utisak kao da si došao na gala žurku, a pritom nisi ništa uradio. U smislu, samo si korisnik. I tu je krenulo. Na svaki novi događaj bio sam pozvan, i svaki put sam se odazvao. S vremenom su krenule i druge pogodnosti sa IQOS klubom – i vaučeri i mnogo toga dobrog.**

**A najbolje od svega je što pripadaš negde.**

**Baš je specifična priča, i malo se razlikuje od drugih. Osećaš kao da je to tvoje, da se najjednostavnije izrazim.**

**Na početku smo se mi, IQOS pleme, prepoznivali samo po uređaju. Međutim, s vremenom smo naučili da personalizujemo svoje uređaje, da se igramo: kupuješ vratanca, kapice, maske i ostalo.**

**Na početku sam davao savete ljudima samo kad me pitaju.**

**Zovu ljudi, pitaju me, traže preporuku sa objašnjenjima, a ja im uvek kažem isto:**

**„Prosto, moraš da kreneš od nečega. Kad prođe neko vreme, kupićeš novu paklicu pa ćeš s vremenom shvatiti šta ti odgovara. Nema šablonu, svako mora da pronađe za sebe, sam, ono što mu odgovara.“**



Nisam im govorio one tipične stvari: „Znam da će ti biti teško, ali ako to prođeš, onda će biti...“ Nisam im davao savete tipa: „Meni je prve nedelje bilo čudno, nemaš više taj refleks nego imaš drugi, menja ti se fizički šta radiš. Jeste čudno, ali nakon nedelju-dve biće bolje, probaj da izdržiš.“ U suštini, potrebno je samo vreme. Govorio sam: „Ako ste ga već kupili, onda izdržite.“ Tako sam i sebi rekao.

I još nešto: ne znam da li znate da danas IQOS može da se iznajmi.

Ali kad sam prešao na IQOS, u tom momentu nije bilo toliko aktuelno iznajmljivanje. Nije se ni znalo da to postoji. Svi koji su se odlučivali, koje znam, zapravo su odmah kupovali uređaj. Ili su uzimali moj prvi uređaj koji sam imao IQOS 2.4 Plus. On se prosleđivao i isprobavao. Sigurno je desetak osoba pomoću mog uređaja zapravo

**shvatilo da im se sviđa taj ukus duvana.**

**Tako da su prešli, pomoću mog uređaja, na svoj.**

Može da se iznajmi uređaj? Ovo je potpuna novost!

I sad, dok se moj mali „tirkiz“ puni, bilo bi dobro da imam gde da ga iznajmim. Bilo bi super! Ili da bar, kao Ljiljana, imam dva uređaja!

Ali šta da se radi. Zamisliću da sam još sat-dva u nekom avionu, gde i tako i tako ne bih mogla da ga konzumiram, i – preživeću.

Da pročitam Markovo pismo do kraja, pa da idem da radim.

**Što se tiče čišćenja uređaja, nadam se da znate da se preporučuje da se jednom dnevno očisti. Nisam baš pratio propise, kad bolje razmislim. Nisam navikao da svakodnevno čistim aparat, nego kad se ukus promeni, onda bih ga čistio. Sada sam disciplinovaniji. Kad dođem na posao, očistim ga – pa to je samo minut posla. Em čuvam uređaj, em čuvam ukus koji mi prija!**

Čekaj, čekaj, pa ja svoj IQOS koristim dva dana i nisam ga očistila, još uvek.

Rasejana sam, svaki dan mi je ispunjen obavezama i jurnjavom, toliko tema ima u mom danu da nije normalno! Večeras ču da ga očistim.

I kao što Marko kaže, svakog dana, odnosno, svake večeri, pred spavanje, prvo ču da ga očistim, pa da ga stavim na punjenje!

Sad sam naučila! To će biti moj mali ritual.

I uključiću alarm na telefonu da me podseti!

**Neki moji prijatelji su mi se žalili da su zagubili uređaj, da nisu mogli da ga nađu, ali meni se to nikada nije desilo. Ja sam organizovan momak, šifra – rutina. Kako izvadim držač, nakon konzumacije, odmah ga i vratim u uređaj.**

**Znam i ljude oko sebe, koji u odnosu na garderobu menjaju i futrole. I sa tim stvarima, i sa tim detaljima – i na taj način se prepoznaćeš.**

**Kad idem u grad, kad se doteram, u zavisnosti od toga koliko mi je važno veče, volim da se poigram, utoniram se, što bismo rekli. Moje društvo se više pali na to, a ja samo ponekad, i zabavno je.**

**A i jako su mi bitni zubi. Kako sam krenuo da konzumiram IQOS,**

**video sam razliku.**

**Moja poruka za Vas je samo jedna: bolje se živi uz IQOS.**

**Nadam se da sam Vam bar malo olakšao prelazak na „našu stranu“.**

**Srdačno, Marko**

„Dobar je Marko“, pomislila sam. Odlučan u svemu što radi, rešen dečko, doktorirao je male pobeđe. Očigledno, njemu je lako.

I taman pre nego što sam krenula da nabrajam u sebi zašto je njemu lako a meni teško, moj mali lepi „tirkiz“ se napunio.

**Možda je stvarno lako?**

# 3. dan

Osećam se kao neka poludela tridesetogodišnjakinja koja drži dijetu, skida se sa alkohola i piše dnevnik. Znate onaj britanski bestseler?

Samo što se ja ne skidam sa alkohola, nego sa cigareta i ne držim dijetu. Ovo se zove Kriza trećeg dana. Prvo je sve išlo kao podmazano.

Napisala sam kolumnu, onda sam išla na dva sastanka, bila sam mirna, ma ne mirna – bila sam tako u dobrom odnosima sama sa sobom i sa svetom, super mi je išlo, izvadim IQOS, i sve je savršeno, nikoga ne ugrožavam<sup>4</sup>, niko ne ugrožava mene. Niko me ne gleda popreko.

Živila tolerancija! Živila sloboda!

Čak mi se i dopalo to što ne može odmah, uzastopno više od dve konzumacije, da se koristi, što je i njemu kao i meni, potrebna mala pauza. Ne može više od dve patrone jedna za drugom, i uređaju treba odmor!

Onaj dobri unutrašnji glas šaputao mi je da je ta pauza, u stvari, fenomenalna stvar, a moje ruke, što je jako čudno, bile su zaposlene – prevrtala sam svoj IQOS uređaj u rukama i tako sam ubijala nervozu.

Danas sam popila tri espresa – dva na tim sastancima, a jedan sa svojom drugaricom V., po podne, u obližnjem kafiću.

Kad je videla da sam izvadila IQOS, počastila me je jednim dugačkim treptajem i „profesorskim“ klimanjem glave.

Čestitala mi je na odluci da pređem na IQOS.

Uradila je to nekako svečano, kao da mi lično dodeljuje medalju.



Nije ona loša, ali je sa godinama postala prestroga, drugim rečima, naporna je.

Ona je od onih rigoroznih nepušača koji dave kritikama.

Ranije me je stalno kritikovala što pušim i mlatila rukom da otera dim – uvek je bila teatralna, i svaki put kada bih u njenoj blizini zapalila cigaretu, imala bi izraz gađenja na licu, pa sam, istini za volju, gledala da viđanje sa njom izbegnem, ako je to ikako moguće, u hladnom periodu, da ja ne bih davila nju, a još više – da ona ne bi davila mene.

OK, videle smo se danas, ali taj njen teatar me je u suštini iritirao. Kao da mi je dala tapiju da sad vredim više.

Hm, odustaću od daljih komentara, mada bih mogla da napišem esej o takvima. O toj samozvanoj visini sa koje posmatraju svet.

Zašto mi padaju na pamet one cinične reči da „ništa toliko ne vapi za promenom kao navike drugih ljudi“?

Ali dosta o tome.

Od drugih susreta, nije bilo ništa za pominjanje.

Dakle, ceo dan uz IQOS. Tri espresa. Nijedna cigareta!

I da ostanem u duhu starog dobrog bestselera za devojačku radost i smeh – čaša vina – nula!

Ali sinoć sam ostala bez patrona za svoj IQOS.

Nisam nigde ni išla uveče, sedela sam kod kuće, mazila svoju Megi i pisala. Oko jedanest sati shvatila sam da nemam više patrona. Ja ne mogu da pišem bez... cigareta. Ja ne mogu da pišem bez – patrona.

„Gde ču sad da izlazim?“, provirila sam kroz prozor u mrak na ulici. Nigde žive duše, a najbliži kiosk mi je kilometar dalje.

„Ma, nema veze, mogu ja to“, govorila sam glasno.

„To je isto kao kad odem u krevet gladna.“

(Ujutru sam posle najsrećnija na svetu, jer me telesna lakoća podiže. Nema naduvenog stomaka, nema griže savesti.)

OK! Nemam više patrona, pa nemam, popiću čašu vode i sve će proći.

Ali kao što je poznato, đavo je u sitnicama. U malim stvarima, u zaboravljenim stvarima, skriven je u čošku fioke ili iza olovaka i četkica, u nekoj tašni koju niste nosili odavno.

Sinoć je moj đavo čucao iza noge mog pisaćeg stola.

Totalno pokvareno, izdajnički, đavolski, tik kod moje noge, odjednom se pojavila odnekud ispala obična cigareta.

Kako je preksinoć nisam videla?

Gledam ja nju, gleda ona mene. I gledamo se tako, i počnem da se smejem, jer mi pada na pamet ona: „A bilo nam je lepo!“

„Nemoj!“, viknuo je onaj dobri unutrašnji glas.

A ovaj glas slabića odgovorio mu je odmah:

„Šta, samo jedna, neće svet da se sruši!“

Mala slabost znači savijanje. I simboličko i bukvalno.  
Sagla sam se i dohvatile je.



Možda i ne bih zgrešila sinoć, ali nisam mogla da nađem upaljač. A kad nešto, kao, ne može – kod mene mora da može! Prevrnula sam fioke i stare kapute, i što je vreme više prolazilo, to sam bila odlučnija da ga nađem i da je zapalim.

Iz nekog razloga osećala sam kao da mi je V. sakrila upaljače i šibice i da je uživala gledajući me negde sa plafona, da sam, njoj u inat, morala da zapalim. Neće ona meni da kroji život!

I na kraju našla sam upaljač u džepu bademantila. Sela sam na kauč, podigla noge na stočić i kresnula upaljač. Varanje je ponekad veoma slatko. Ali sinoć nije bilo tako.

Popušila sam tu cigaretu, čisto da je ne ugasim napola, ali nije mi prijala. Nimalo mi nije prijala i imala je potpuno drugačiji, metalni ukus. Možda je to i zbog osećanja krivice?

„Ali krivica ne može da promeni učinjeno. Niti nam na bilo koji način pomaže. Niti može da reši bilo koji problem. Samo nas zaslepljuje pred mogućnošću da se promenimo i popravimo.“ Pale su mi na pamet ove davne reči iz neke knjige samopomoći.

Stvarno, dosta sa krivicom! I bila mi je odvratna obična cigareta! Da nisam probala, ne bih znala.

Svet se nije srušio! Ali moje samopouzdanje, ipak, malkice, jeste. Otišla sam u krevet sa telefonom, gledajući kuce, mace, majmune, smešnu visoku modu i kuvanje, samo da zaboravim koliko sam slaba.

I pre nego što sam ugasila lampu, videla sam da mi je stigao novi mejl.





## NIKOLA

**Padovi su normalni, da znate.**

„Au, sine, gde me nađe? Baš si me potrefio“, promrmljala sam, prilično srozanog raspoloženja. „Hajde da pročitam Nikolino pismo, pa da sanjam neke divote.“

**Ja sam tri godine pušio obične cigarete, pa sam prešao na IQOS, pa se vratio na cigarete i onda ponovo na IQOS.**

**Ne mogu da kažem da sam bio strastveni pušač, ali kad sam izlazio, dimilo se koliko hoćete.**

**Za IQOS sam saznao preko prijatelja, pa sam se zainte-resovao. I onda jedna moja prijateljica je prva prešla potpuno na IQOS. Tako**

**sam počeo da koristim njen uredaj, ponekad, i onda sam odlučio da i ja definitivno pređem.**

**Prvo sam gledao nju. Nije bilo dima, nije bilo pepela, nije bilo neprijatnog mirisa cigareta, nije bilo pikavaca, nije bilo osećanja zagađenosti.**

**Najviše su mi smetali dim i garderoba koja miriše na ustajalo, na duvan. To me je zasigurno prelomilo, jer IQOS ne ostavlja neprijatne mirise u kući i na odeći kao cigarete.**

**Verujte mi, vrlo brzo sam se potpuno navikao na IQOS, bila je to nova dimenzija za mene. Bukvalno sam odmah ostavio cigarete.**



„Ja sam tri godine pušio obične cigarete, pa sam prešao na IQOS, pa se vratio na cigarete i onda opet na IQOS. Padovi su normalni.”

NIKOLA

**I jednom, nakon tri meseca, ispraznio mi se uredaj, a bili smo u jednom klubu, i ja sam, šta će, ponovo zapalio cigaretu i bio sam šokiran – osetio sam odvratan ukus, nije mi prijala uopšte!**

**Odmah sam ostavio i rekao: „Ne, ne, nema teorije, sasvim je ružno. Dok ne dođem kući, ništa“. Nije mi bilo teško da se naviknem, jer me je**

**kod kuće čekao moj IQOS.**

**Da, ranije mi se dešavalo da mi se isprazni uređaj dok sam u izlasku, ali sad sam iskusan – imam dva uređaja, obavezno oba nosim sa sobom, pa nema zime za mene.**

**Sad ja punim uređaje „ljudima u nevolji“. Znam šta je to.**

**Ali dešavalo mi se da zaboravim držač, u žurbi, kad se spremam, jer ga ostavim negde u stanu. I onda izadem, otvaram svoj IQOS, kad tamo nema držača za patronе, i to je prava drama. Zatim se ili vraćam kući ili tražim tuđi.**

**Što se rituala tiče, obično svi kada piju kafu ujutru, moraju da konzumiraju cigarete, ali ja ne pijem kafu nego čaj, tako da je meni isto. Ali posle jela obavezno uzimam IQOS.**

**Iskren da budem, u početku je bilo malo neobično, i jeste malo drugačije, jer nema pun ukus. Ali ionako sam htio odmah da pređem na neki ukus koji nema aromu cigara. Malo mi je posle jela bilo teže, ali ujutru uz čaj mi je baš prijalo.**

**Dakle, za mene je ključni detalj bio miris, nesumnjivo.**

**Miris u stanu, miris garderobe, iz usta, i što nema pepela.**



A u stvari, shvatam da je u pitanju najviše ljubav prema sebi, jer moraš da voliš sebe – zubi, ten, prsti – sve žuti kad se koriste cigarete.

Na neki način IQOS me je naučio kako da volim sebe, da uživam i dalje, i da nikog ne ugrožavam<sup>5</sup>.

Dopada mi se ovo o neugrožavanju drugih. Ovi klinci imaju više svesti, pa čak i savesti, nego ja. Pomislila sam na naše nedeljne ručkove kod mame, i kako posle ručka sve tri zapalimo cigarete za stolom, a ona ne puši. Jadna, samo kaže: „Otvarajte prozor, ugušiste me!“

„Mama, sada kod tebe dolazim i vadim IQOS na sto!“



**Ja sam sad postao, možda, i naporan – jer mi smeta duvanski dim.**

**Kad kažem svojim prijateljima da ne puše jer mi smeta, komentarišu: „Jao, pa ti si pušio nekada, a sad izmišljaš.“**

**Neke prijatelje koji su pušači zanima šta je to, hoće da probaju, i kad uzmu jednu, drugu, treću, onda obično i pređu.**

**U Hrvatskoj, na primer, mnogo ljudi koristi IQOS, i po tome smo se prepoznivali. Neke devojke su htale da se slikamo zajedno sa svojim uređajima. Meni je to bilo super. Kao mi smo ekipa. Prepoznaju se ljudi i druže se. Rode se interesovanje, ljubav, zezanje. Išao sam na putovanje u Hrvatsku i poneo svoj tirkiz uređaj, a ljudi su me sretali i govorili mi:**

**„Jao, imam i ja, a ti imaš tirkiz.“**

**Bio sam na nekoliko događaja koje je IQOS organizovao za svoje korisnike. Oduševio sam se, a posebno mi je u lepoj uspomeni ostao Exit festival. Tamo mi je bio najlepše.**

Svi pominju IQOS klub. Koliko sam shvatila, donosi razne pogodnosti, i samo je potrebno da se registrujem. Moram ovih dana to da uradim. Zamišljam sebe na izletu sa ovim ljudima. U stvari, smeškam se jer je prva stvar koja mi je sada pala na pamet – da će ovi mladi ljudi nekako da me i – podmlade.

**Meni je super i sam dizajn uređaja.**

**Jako mi se dopada jer postoji raznih boja i može da se uklapa uz garderobu. Definitivno boju uklapam uz odeću. Svi aksesoari koji postoje idealni su za ljude koji obraćaju pažnju na te detalje, koji vole da su u modi i da lepo izgledaju.**

**Mene ništa u vezi sa IQOS-om ne mrzi, i ništa mi nije smaranje. Nekim mojim prijateljima jeste.**

**Obično ih nervira što mora da se puni, čisti. Čitav proces korišćenja.**

**Obično se trudim da čistim kako su nas i savetovali, nakon jedne iskorišćene paklice. Ne uspevam uvek da održim taj ritam, ali trudim se. Ne postoji tačno određeno vreme kad čistim uređaj nego kad sam kod kuće, uz čaj, a najčešće ujutru to obavljam.**

**Eto, toliko.**

Oči su mi se sklapale. A onda sam zaspala i sanjala užasan san. Da sam otputovala na Tajland, da sam došla na prelepnu plažu sa peskom sitnim kao puder, da sam naručila nescaf, uzela knjigu, smestila se u ležaljku ispod sunčobrana i tutnula ruku u torbu za plažu, ali mog IQOS aparata nije bilo nigde.

Probudila sam se malo sluđena.

Srećom, bilo je jutro, novi početak, a moj lepi tirkizni IQOS, napunjen do vrha, čekao je da ga uzmem i započнем novi dan koji, kao i ja, toliko obećava.

# 4. dan

Ujutru obožavam da skuvam kafu i da je uz laptop na krilu, i dijagonalno čitanje vesti, popijem u krevetu. Samo što jutros nisam imala ni patrone.

To znači da mi dan počinje loše. Ako moram da se katapultiram iz kreveta na ulicu, pre prve kafe, bolje da se ne srećem ni sa kim.

A to katapultiranje mi se jutros desilo.

Obukla sam se na brzinu, izvela svoju publiku u kratku toaletnu šetnju i skočila do prodavnice da kupim patrone, kako bih mogla da natenane uživam u svom jutarnjem ritualu.

„Komšinice, je l' kao i obično?“, pitala je simpatična kasirka i već krenula da dohvati moje stare cigarete, to jest moj stari život.

Razmišljala sam nekoliko sekundi da li da klimnem glavom i kažem: „Zna se, kao i obično“.

Šta, kakve veze ima, treba da u kući imam jednu paklu cigareta, „za ne daj bože“, pa neka stoji u nekoj fioci, to ništa ne znači, ali nešto, nemam pojma šta, prelomilo me je.

Možda pismo „Marka IQOS-a“, i ono njegovo „samo odlučiš, i to je to“.

Gledala sam dole, u prvom redu, u lepo poređane kutijice sa patronama u raznim bojama, i skoro mahinalno, pokazala sam joj kažiprstom na njih.

„Dajte mi...“

Pogledala me je zapanjeno.

„Dajte mi ove, bakarne, da probam“, kao da će moje nove „bakarne“ da je zbune i nateraju da odustane od daljeg iščuđavanja.



„O, pa vi ste prešli na IQOS“, rekla je oduševljeno.

„Prelazim“, utišala sam glas i okrenula se oko sebe, da se uverim da li dajem obećanje pred još nekim, ili samo pred njom. Bile smo, na sreću, same. Šta ima moj komšiluk da zna za moje navike.

„To vam je bolje“, rekla je.

Klimnula sam glavom, osmehujući se kao neki odlikaš koji nije uradio domaći, i izašla napolje.

Kad sam došla kući, skuvala sam kafu i uključila komp.

Prvi gutljaj – divota, a „bakarne“ suuper.

I onda sam videla da mi je stigao još jedan mejl.

Mnogo dobra ekipa, ovi iz IQOS plemena. Stvarno mi pišu.

## TAMARA

**Ovo je moja priča. Još malo pa će biti tri godine kako koristim IQOS.**

**Da pređem na stvar, neću mnogo da pišem. Razumećete kad Vam kažem da mi je samo jedno bilo važno, odnosno to mi je bilo najvažnije: ako može ujutru uz kafu da mi prija IQOS, onda sve može i**

**– pobedila sam! To Vam verovatno svi ostali pišu.**

**Ako može uz jutarnju kafu, onda sve može i nebo je granica.**

**Taj momenat ujutru, kapirate, ako to krene, onda će sve lako.**

**Moja prva kafa sa IQOS-om bila mi je duža nego obično. Trebalо mi je više IQOS konzumacije nego običnih cigareta. Ali nema veze, bilo mi je super. Sada to više nije slučaj, ali taj prvi dan mi je trebalo više, jer je lepše. Uživala sam.**

**Mogu slobodno da kažem da je to bila ljubav na prvi pogled.**

**A zašto sam prešla na IQOS?**

**Prvenstveno sam prešla zato što sam htela nešto da promenim posle 100 godina. Da prestanem potpuno, nije bila opcija, jer prosto volim tu uživanciju. Onda sam rekla sad će nešto da promenim, ali neću da prestanem, i od svih opcija, ova je najlegantnija za mene. Ne gori duvan, nego se zagreva. To je kvalitativna promena. Užitak je ostao.**

**A da ne govorim koliko su mi se dopali sami uređaji koji su bili u tom trenutku u ponudi. Rekla sam: „Da probam ovo, da vidimo kako ide“. I pošto me je drugarica posavetovala da pokušam, rekla je da pet do sedam dana ne mešam obične cigarete i IQOS, nego isključivo IQOS, i da će videti i sama. Da će biti lako i da će biti OK.**

**Moram da kažem da me je drugarica inspirisala i da mi je bila podrška, naročito prvih nekoliko dana. Ona je već koristila i rekla: „Probaj, samo pokušaj, videćeš da je super!“**

Setila sam se susreta sa V., pa sam se iznervirala. Samo me je razbesnela, iako ne sumnjam da je mislila najbolje. O sebi.

„Prestani da besniš i ne budi cinik“, šapnuo mi je unutrašnji glas.

Jesam li ja to nervozna od jutros?

**Mnogo je važan detalj da ti prijatelj ili neko ko ti znači pruža podršku. Jeste, sigurno. Veoma je bitna preporuka od nekog ko već koristi. Ko zna o čemu se radi. A to isto i ja sada radim sa porodicom i kolegama koji puše.**

**Ako me pitate koliko sam do sada pušača prevela na ovaj bolji izbor, stvarno ne znam. Ne znam, ali zaista ne znam.**

**Ali baš pre nekoliko dana sam i svoju sestru iskušavala. Bila je kod**

**mene na kafi i nije ponela cigarete. Kazala je: „Daj mi to tvoje da probam“. Dam joj, i ona kaže: „Pa sviđa mi se“. Rekoh joj: „Evo ti, jer imam sve uređaje“. Pošto sam kolekcionar, rekoh joj: „Evo ti ovaj uređaj na sedam dana i videćeš“.**

**Trećeg dana me je pozvala i rekla: „Ne mogu da verujem kako nisam ranije prešla na IQOS!“**

**Što se mog putešestvija tiče, nikada nisam imala krizu o kojoj mnogi govore. Ono „ma ipak da se vratim“.**



**A to je vrlo čudno za mene. Ovo je neobično: kad sam prekinula, kutija običnih cigareta stajala je na vidnom mestu non-stop, ali nijednog trenutka nisam posegnula ka njoj.**

**I od tog dana, pre tri godine, više nisam zapalila nijednu običnu cigaretu. Što je meni jako bitno, jer sam stvarno bila ozbiljan pušač.**

**Nije mi se ni tražila cigareta, a neobično je što mi vrlo smetaju tuđe**

**cigarette. U mojoj kući se ne puši. Kod mojih roditelja u kući se puši, ali i njih će prebaciti na IQOS, radim na tome. Užasno mi smeta dim u zatvorenom prostoru, a prva sam bila od onih tipova ljudi „kod tebe se ne puši, neću ni da dođem“.**



**A sada sam jedna od njih: baš mi smeta dim obične cigarete.**

**A sad da Vam javim ono najbolje!**

**Promene na meni. Glas mi je postao nežniji, to su mnogi rekli.**

**Osećam se odlično.**

To mi kaži! Glas. Glas. Kad bih mogla da povratim dobar glas. Svoj dobar glas. Ne mora da bude baš gimnazijski, ali dobar glas je za mene nežan glas, bez hrapavosti i dubokih tonova. Ponekad kad zapevam u kafani uz muziku, sa prijateljima, sutradan bolje i da ne progovaram, da ne bude ponovo ono „gospodine“.

**I, naravno, ne manje važan detalj – više nemam problem da idem kud god hoću, jer je korišćenje IQOS uređaja uglavnom svuda dozvoljeno.**



**Super mi je što može po kućama, gde se ne puši, jer poštujem tuđa pravila, ali IQOS uglavnom svi dozvoljavaju. Nema tog dima koji smeta, jer ovo je aerosol i nema neprijatnog mirisa cigareta, i ne osećaju se garderoba, kosa, prsti, auto. Nema pepela koji leti na sve strane, i ne možeš ništa da zapališ. Koliko sam samo garderobe i nameštaja zapalila.**

**A kad nema struje, i taj problem sam rešila.**

**Zato imam nekoliko uređaja. Neki je uvek pun. Dešava se ljudima situacija da im je IQOS prazan, a baš bi hteli da ga konzumiraju. To kod mene ne može da se desi, jer uvek imam rezervu u fioci. Iz svih IQOS edicija imam uređaj.**

**Ja sam kao manekenka za bolji izbor.**

Ovo je genijalno! Pomislila sam kako bih se ja slikala da sam „manekenka za bolji izbor“? Fotelja, knjiga, lampa, kafa, u drugoj ruci IQOS? Ne, ovo je suviše konvencionalno! I očekivano. Moram da razmislim pažljivo, jer ovaj bolji izbor stvarno menja sve u životu.

**Mislila sam da će biti muke, ali nije bilo, majke mi.**

**Desilo mi se ovo sa drugaricom: obilazile smo Koloseum u Rimu i nestalo mi je baterije. Obišle smo pet kafića da nađemo punjač, jer je – „ili ću naći punjač tu, ili se vraćam u hotel“, jer ne mogu bez IQOS uređaja da pijem kafu. I našle smo devojku, konobaricu koja nije imala punjač, ali je pitala goste. I pošto u Italiji mnogi koriste IQOS, retko koga sam videla da konzumira obične cigarete, uzele smo punjač od gosta iz kafića. Jedino sam tako mogla da popijem kafu pored Koloseuma.**

**Mislim, gde ću italijanski espresso original „na suvo“? Ne ide!**

**Ovo će Vam se dopasti: taj spasilac koji je imao punjač bio je mnogo fin. To je kô za neki Vaš roman.**

**Za kraj samo jedna poruka:**

**Ključno je da, kada se odlučite za IQOS, ne mešate ih sa regularnim cigaretama. Kad krenete da koristite IQOS, izdržite. Meni je bilo dovoljno pet dana, i posle toga sve ide lagano. Svima su jutarnja kafa i izlazak uveče najveći problem. Ako to savladate, onda i na poslu i na pauzi sve ide lako.**

**Sve bude kao i pre ali, u stvari, još je bolje – jer je drugačije, elegantnije.**

**Sve je lepše, a ova originalna IQOS piksla je lepša od one obične.**

**Sve je drugačije, i ljudi koje sam prebacila na IQOS isto kažu. Tako da, probajte, videćete.**

**Držim Vam palčeve i navijam za Vas.**



Nasmejala sam se naglas, a naročito mi je bilo fenomenalno ovo o spasiocu, punjaču i ideji za moj novi roman.

U stvari, Tamara je u pravu, to i jeste trenutak u kome je početak nekog romana ili filma moguć. Nekada, dok smo rasli, junaci i junakinje su tragali za šibicom ili upaljačem. U savremeno doba tragamo za punjačem.

„Hej, pa ovo je dobra teza, možda bih mogla da napišem kolumnu o tome?“

Jesam li već rekla da mi ovo baš prija?

# 5. dan

Juče sam ceo dan jurila.

Poslednja četiri dana popušila sam dve obične cigarete, pošteno sam to priznala, i smatram to ogromnim uspehom. Danas neću nijednu, obećavam sebi. Ne, gotovo je sa tim.

Niko mi nije rekao da se IQOS koristi polako, to sam skontala tek juče.

Imala sam, međutim, neverovatnu situaciju, kao za film. Bila sam u jednoj divnoj vinariji u kraju, sa društvom – u tom mom društvu su ili nepušači, ili purnjaju kô Turci. Niko ne koristi IQOS. Otvorila sam tašnu i shvatila da sam svoj IQOS uređaj ostavila kod kuće na punjenju. Pošizela sam. Kako ću sad vino, i veče, i razgovore, i sve? Mogla sam, naravno, da uzmem nečiju cigaretu, ali dobri glas me je molio da to ne uradim.

„OK, neću“, pomislila sam, a onda sam se setila one šarmantne priče koju mi je poslala Tamara. Rim, Koloseum, spasilac, punjač.

Ma da, život je igra.

Nije fora u tome da maštaš da igra bude lakša, nego da ti budeš bolji, zar ne?

Osvrnula sam se, a onda sam ustala da bolje osmotrim teren. Mnogi su pušili tompuse, mnogi cigarete, ali za jednim stolom dva muškarca koristili su IQOS.

„Moram da im priđem i zamolim ih za uslugu, baš da vidim da li su pripadnici IQOS plemena takvi carevi kao što se priča“, pomislila sam i hrabro krenula ka njima.

„Momci“, rekla sam sa osmehom, „da li će neko da bude džentlmen i da mi pozajmi IQOS i jednu patronu, ja sam svoj zaboravila kod kuće?“



Prvo su razrogačili oči, a onda su mi obojica sa osmehom pružila svoje uređaje.

„To je zato što ste nam rekli da smo momci“, rekao je jedan od njih smeškajući se, i tutnuo mi svoj uređaj u ruku. Drugi mi je ponudio patronе.

„Veliki ste carevi“, rekla sam oduševljeno, „vraćam za pet minuta“.

„Možete sa nama da popijete posle čašu vina“, rekao je ovaj koji mi je dao uređaj.

„Tu sam sa prijateljima, ali hvala najlepše“, rekla sam srećna, držeći njegov IQOS uređaj.

Kad sam probala prvi gutljaj odličnog crvenog vina, okrenula sam se i nazdravila im.

„Kome nazdravljaš?“, pitala me je drugarica.

„Ideji da je život, ponekad, kao film“, rekla sam i pomislila kako i sama postajem deo tog odabranog i šmekerskog IQOS društva koje je tu, uvek, da ti pomogne kad si u krizi.

Ali sad je moj peti dan i otvaram novi mejl, pre nego što krenem u nove pohode.

## MARIJA

**Počela sam da pušim na prvoj godini fakulteta 2001, dok se nije pojavio IQOS pre pet godina. Mogu da kažem da sam bila ozbiljan pušač.**

**Ovo je zanimljivo. Za IQOS sam saznala preko mog supruga. Pošto sam tada bila jedini pušač u porodici, da me ne bi stalno izbacivao na terasu kad sam htela da zapalim cigaretu, jer se u našoj kući ne puši, suprug me je zamolio da probam IQOS, njemu za ljubav.**

**Rekla sam: „Ako je duvan, onda može.“**

**U početku nisam pravilno konzumirala, kratko mi je trajao dok nisam ušla u štos. Isprobavala sam različite ukuse dok nisam našla onaj koji mi najviše odgovara.**

**Moj najveći problem u početku je bio što mi je patrona kratko trajala. Povučem nekoliko puta i gotovo.**

To mi se desilo na početku, ali kad sam svratila u IQOS zonu, tamo su mi one preslatke devojke sve lepo objasnile. Da se IQOS koristi drugačije, nežnije. Lagano se udiše i treba da se prave male pauze između udisaja, i da fazon „samo lagano“ pruža najbolje iskustvo korišćenja.

**Ali, sa druge strane, najviše sam se radovala što sam IQOS konzumirala u zatvorenom prostoru. Što sam uživala u toploj sobi, uz televizor. Što sam opušteno zadovoljavala svoju potrebu za duvanom, u svom prostoru, a da mi niko ne zamera, da mi ne pridikuje i da nikog ne ugrožavam<sup>6</sup>. Što sam postala slobodna.**

**Nijedan ritual mi se nije promenio otkako sam prešla na IQOS, i to je najvažnije. Kao da sam ostavljena na miru. Osećam se mnogo slobodnije. Ceo svet je moj.**

**Uvek se setim, na početku mog braka, bila je hladna zima. Izašla sam na terasu da popijem piće i na cigaretu. Imala sam na sebi dve jakne, džempere i samo sam provirila i pitala muža:**

**„Je l' ti nije žao mene, ja ču da umrem od hladnoće“.**

**On je samo rekao: „Predi na IQOS, pa se nećeš smrznuti“.**

**Tako da Vam savetujem: ako nećete da se mrznete na ulici, ako nećete da sedite pored ulaza u toalet, ili kod otvorenih vrata kafića, i zimi, pređite na IQOS. Život je neuporedivo komforniji.**

„Ovo je baš surovo“, pomislila sam. Muž joj je mislio dobro, u to ne sumnjam, ali malo je ovo „preko trnja do zvezda“. Ili nisam u pravu?

Znam jednu sličnu priču iz mog okruženja. Desilo se davno, kad sam bila mala. Žena je izbacila muža na terasu, nije mu dala da priviri u kuću sa cigaretom. Meni je to, uvek izgledalo, kao neko teranje maka na konac. Eleml, on je poslušno izlazio na terasu, prvo se smejavao i pravio fazone, posle je prestao da se šali, zatim je postajao sve namrgodeniji što je ona više trijumfovala nad svojom pobedom, i posle nekog vremena muž je oblačio jaknu i izlazio napolje, ispred zgrade, na cigaretu. I jednog dana je obukao jaknu i rekao joj da ide po cigarete, i nije došao kući nekoliko dana.



„Nijedan ritual mi se nije promenio otkako sam prešla na IQOS, i to je najvažnije. Kao da sam ostavljena na miru. Osećam se mnogo slobodnije. Ceo svet je moj.“

MARIJA

Kad se vratio, lepo raspoložen, na pitanje gde je bio, lakonski joj je

odgovorio: „Pušio sam.“ I ona nije imala šta da mu kaže.

Da je tada postojao IQOS, njihov brak bi bio spasen. Nesrećni čovek nije imao šanse da napravi bolji izbor.

Ali mi danas možemo.

**Osim toga, život je kvalitetniji. Meni IQOS trenutno daje slobodu, i taj osećaj mi je nemerljivo važan, nisam ničim uslovljena, konzumiram ga gde god želim.**

**Već sam rekla, u našoj kući se nije pušilo. Ali sad koristim IQOS i više nema neprijatnih mirisa cigareta. Ne osećaju se nameštaj, zavese, garderoba na dim. I ne samo da bolje mirišem nego je i moj njuh daleko bolji. Mnogo intenzivnije osećam mirise, imam utisak da i parfemi na meni duže traju.**



**Neka Vas niko ne demoralije da suštinska promena nije moguća.  
Moguća je!**

**Dok sam pušila cigarete, nisam ni pomisljala da je promena moguća. Uopšte nisam razmišljala u tom smeru. Niti sam razmišljala da prestanem da pušim. I nisam tražila zamenu za to. Okolnosti su se promenile, pojavilo se nešto novo, i ja sam uz IQOS dobila samo slobodu.**

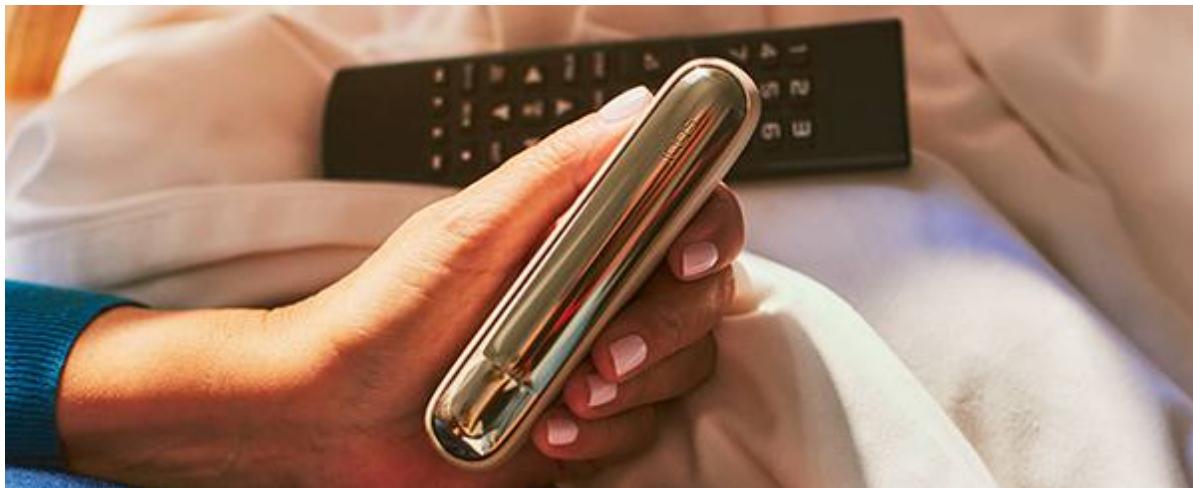
**Vi ste tek na početku velike promene i verovatno imate samo jedan uređaj, ali ja uvek sa sobom nosim dva ili tri uređaja. Ne čekam da se isprazni, ne mogu da budem nespremna! Konzumiram tokom dana koliko mi je potrebno, i uveče pred spavanje ih punim.**

**Ovo je zanimljivo. U prvih nekoliko godina otkada sam prešla na IQOS, kod mene se radilo samo o mom užitku i mojoj slobodi, o mom životu. O čistom zadovoljstvu konzumacije. Ali kad sam postala član IQOS kluba, stvari su počele da se menjaju. Otvorila su mi se veća vrata.**

**Jedna od mnogih dobrobiti su i druženja, upoznavanje sa novim ljudima u IQOS klubu, i to je poseban doživljaj.**

**U današnje vreme čovek možda i ne bi mogao da priušti sebi ni vreme, ni organizaciju putovanja i druženja koje članstvo u IQOS klubu nudi. Najlepše iskustvo mi je izlet Tisa–Curug, i vožnja kajaka. Taj izlet bio je nešto najlepše. Lepa je bila i Fruška Gora, i žurke koje su za nas napravili. Eto, pamtim sve te divne male trenutke i šta je IQOS za nas napravio.**

**A kad izadem negde, uvek ista priča. Uglavnom mi ljudi prilaze i pitaju za IQOS, pošto se vidi moje oduševljenje konzumacijom.**



**Ja sam srećni IQOS korisnik.**

**I onda im prenosim svoje iskustvo, doživljaje.**

**I kad mi se desi da ostanem bez patrona u izlasku, nema šanse da uzmem obične cigarete, jer jednostavno mi ne prijaju. Posle dugo vremena zapalila sam običnu cigaretu i grozan je bio osećaj, kao da sam poljubila pepeljaru.**

**Smešno je kad me ljudi pitaju i ja im sa oduševljenjem odgovorim. Oni mi postave pitanje: „Je l' tebe IQOS plaća? Šalu na stranu, moramo i mi da probamo.“**

**Lepo je što su svi svojevoljno odlučili da pređu na IQOS, ne znam nikoga ko je bio primoran. Ljudi žele da zadrže ukus duvana, ali žele i kvalitetnu konzumaciju.**

**Sigurno da je dodatni veliki motiv i neosporna činjenica da će, ukoliko konzumiraju IQOS, biti daleko bolje prihvaćeni u društvu i okruženju. Da mogu svuda da idu.**

**Ja znam da Vi volite slobodu i da Vam je mnogo važna.**

**Ako izaberete IQOS, šta da Vam kažem?**

**Kao što ste sami mnogo puta u šali spominjali svog gurua, mogu samo da dodam da – tek uz IQOS – ne može Vam niko ništa!**

**Samo napred.**

**Marija**

Smejala sam se naglas. Marija mi je ulepšala ovo tmurno jutro. Stvarno, sada, ne može mi niko ništa!

Idem na sastanak kod svog producenta, i prvi put otkako radimo na TV serijama, neću morati da izlazim iz njegove kancelarije i da cupkam ispred.

Nemilosrdan je kao Marijin muž, ali to je za moje dobro. Kod njega u kancelariji, i nigde u njegovoj producentskoj kući, nema pušenja. Uvek bi me poslao napolje.

Iskreno, nikad mi i nisu prijale te cigarete ispred ulaza. Koje je to zadovoljstvo? Duva vetar sa Dunava, prsti mi se lede i cupkam sa noge na nogu, kao nekada tapkaroši karata ispred beogradskih bioskopa.

Stvarno, ne ide! Nije damski.

Danas ču sedeti u njegovoj kancelariji, kao gospođa, piću kafu uz svoj IQOS, i uživaću u svakom trenutku, misleći na svog legendarnog gurua i na to kako smo, samo ako tako odlučimo, jači i od sudbine.

# 6. dan

Juče nisam zgrešila, nijednom.

Posle uspešnog i inspirativnog sastanka sa svojim producentom, na semaforu u blizini Bajlonijeve pijace, neko mi je trubio.

Dobar, veliki auto.

„Šta hoće ovaj?“

Okrenula sam glavu na drugu stranu, ali baja je otvorio prozor svojih kola.

„Lepotice, okrećeš glavu od starog druga?“, viknuo je.

Okrenula sam se i u okviru prozora videla njegovu veliku glavu, sa kovrdžavom kosom, i osmehom, većim od života.

Moj drug iz gimnazije, koga nisam videla veoma dugo i koji živi u Italiji.

„Otkud ti?“, viknula sam, oduševljena što ga vidim.

„Skreni levo, odmah, ima jedan dobar kafić, hajde da te vodim na brzu kafu.“ Uvek je bio takav, neposredan, brz, prepun iznenađenja.

Skrenula sam, naravno, i posle pet minuta sedeli smo za šankom i čekali da nam posluže espresso.

Oženio se ponovo, Italijankom, mlađa je 30 godina od njega...

„Pravi si dečko“, rekla sam cepajući se od smeša, jer je izvaljivao naše prepotopske gimnazijalne fazone koje nisam čula hiljadama godina, hvalio se svojim mišićima, kolima, vespom, bebom od šest meseci...

„Znači, prija ti novi brak?“

„Ne, njoj, Donateli, prija što je našla ovakvog macana, sportistu, mentalnog klinca. Hoćeš da je pozovemo da ti sama kaže?“



„Čekaj, brate, otkada si ti sportista?“, smejala sam se dok mi je pokazivao svoj biceps.

„Moj duh je sportski, i ja ti, draga moja, nikad ne stajem.“

Izvadio je svoj srebrni IQOS.

„I ti?“, pokazala sam prstom.

Zadovoljno je klimnuo glavom.

„Otkako se pojавio. Znaš da moram da budem prvi u svemu. E, to ti je

sportski duh!“

Nasmejala sam se glasno i gučnula gutljajčić kafe.

„I ja! Ali ja tek od pre nekoliko dana.“ Izvadila sam svoj „tirkiz“.

„To ti je najbolja stvar koju si mogla da uradiš, veruj kad ti drug kaže.  
Nikad nije kasno!“

Sručio je espresso u jednom gutljaju, kako se to u Italiji radi, pogledao na sat, zapanjen što kasni, spakovao svoj IQOS i patronе, i napravivši onaj poskok sa strane, kao u kaubojskim filmovima, brzinom metka izlete iz kafića, sede u auto i odjuri negde.

Gde god da je išao, sigurna sam da je stigao prvi.

Iznenadni susret sa njim ulepšao mi je dan.

Onda sam pozvala taksi i krenula kući.

Bilans ovog dana je:

Nisam kupila cigarete, nisam se „ogrebala“ ni za jednu, kao da sam zaboravila da sam ikada pušila, ali sam zbog neverovatno mnogo posla, i zbog toga što sam skoro celo popodne presedela za pisaćim stolom, povećala potrošnju patrona. Treba malo da usporim sa konzumacijom.

Izgleda da mi se ovo sve više dopada. O tome se radi.



Da bih se uzdržala od preterivanja, skoknula bih u kuhinju da popijem čašu vode, ali uveče sam odjednom osetila glad.

Čoveče, pa ja sam danas zaboravila da ručam!

Nije me mrzelo da napravim jednu brzu lepinjicu sa semenkama, koja mi je ispala fenomenalno, tako da nisam mogla da prestanem da je jedem.

A onda sam ufiksirala da će se od tolikog testa i ukidanja običnih cigareta ugojiti. Samo mi još to treba!

Privikavanje na IQOS, plus neka rigorozna dijeta, pa to ne bi mogao da izdrži ni neko ko je mnogo veća faca volje nego što sam ja.

Jutros sam, strepeći, stala na vagu. Prvo sam, kao u onim komičnim spotovima, žmurila nekoliko sekundi, ali kad sam se osmelila da pogledam u skalu na vagi, pao mi je kamen sa srca. Ne da se nisam ugojila, nego sam oslabila jedan kilogram.

Juhuhu!

To možda nema veze sa IQOS-om, ali izgleda da mi se smanjio apetit. Moram nekoga da pitam: da li je moguće da otkako konzumiram IQOS, nemam onaj klasični osećaj „rupe“ u stomaku koji sam sa običnim cigaretama, ponekad, imala?

I primetila sam još nešto.

Da li je moguće da mi čaj od domaćih travki odjednom više prija sada, ili sam to samo umislila?

I da li sam umislila da mi ten izgleda bolje?

Opalila sam jedan selfi da bih mogla da se pažljivo prostudiram.

„Stvarno, izgleda da ovo radi“, zadovoljno sam zaključila.

Inače, umalo da zaboravim da spomenem zanimljiv događaj.

Danas po podne sam posle jednog sastanka pozvala taksi i šokirala sam se kad sam ušla.

Moj stari drug, nekada novinar u jednim dnevnim novinama, strastveni pušač, inače vrlo razgovorljiv, sedeo je za volanom. Taksista! Nije ni sačekao da mu postavim pitanje u stilu „otkud ti“.

„Ne, ništa mi se loše nije desilo“, rekao je. „Naprotiv, ovo je najbolja odluka u mom životu. Pre pet godina dao sam otkaz u redakciji, i sve sam, ono, batalio, da bih bio slobodan čovek i da bih sam raspolagao svojim vremenom. Uživam. Vozim taksi, srećem najrazličitije ljude, a Beograd je mnogo gotivan iz moje perspektive.“

„Genijalno!“

Pogledao me je u retrovizoru.

„Što si nervozna? Sve OK? Možeš da kažeš svom drugu.“

„Delujem da sam nervozna?“

Klimnuo je glavom.

„Prešla sam na IQOS!“

„Čestitam! I dobro došla u klub!“

Izvadio je svoj crni IQOS, i pokazao mi ga.

„Tiiii?“, skoro da sam viknula u neverici.

„Juče sam uzeo novi!!! Ima skoro godinu i po kako nisam zapalio nijednu običnu cigaretu. A ti? Mučiš se?“

„Ma ne“, rekla sam, „ali ja sam tek krenula.“

„Znaš da sam sa cigaretom maltene od rane mladosti. U vojsci sam postao strastveni pušač. Je l' se sećaš kako su smrdele redakcije? Ali to je nama bilo normalno.“

„Istina, čoveče, svi smo pušili.“

„E pa, dugo sam i bezuspešno pokušavao da nađem zamenu za cigarete. Meni je taj ritual, ma samo držanje cigarete u rukama, bio nešto posebno. Ceo taj ritual. Obožavao sam to.“

„I meni, kapiram te“, prekinula sam ga.

„To ti pričam! I kad sam odlučio da nešto promenim, otišao sam da vidim o čemu se tu radi, i da li će da me zainteresuje. Otišao sam u Zonu, meni su to tamo prezentovali, objasnili mi, pokazali i dali mi da probam. Priznajem, isprva uopšte nisam bio oduševljen. Falilo mi je nešto.

Znaš, uz IQOS nema dima, nema upaljača. Dešavalo mi se da uzmem IQOS i da tražim upaljač. Ludilo! Bilo je smešno, ali tako je bilo. To su ti pušački refleksi.“

„Ma da, razumem. A kaži mi zašto si odlučio da pređeš na IQOS. Baš me zanima, radim malo istraživanje na tu temu.“

„Zašto? Zbog dece! Ćerke su insistirale da probam.“

„Izvini, kolike su ti ćerke?“



„Nina ima 24, a Jovana 26 godina, obe su inženjerke tatine.“ Nasmejao se, a onda je nastavio.

„Dakle, pošteno priznajem; ja sam to probao, zbog njih dve, nisam bio oduševljen, bio sam skeptičan. Jednostavno me nije radilo. I prošlo je nekoliko meseci pre nego što sam odlučio.

A odlučio sam ovako: došle su kod nas na ručak, ja zapalio cigaretu posle jela, vidim Jovana mlati rukom da otera dim. I žena mi je nepušač, kapiraš, ja njih tri trujem, i ugasim odmah cigaretu posle nekoliko dimova, i Nina, ova mlađa, kaže mi: „Ajde, tata, probaj IQOS, baš da vidimo da li ćeš da se potrudiš, bar zbog nas dve.“ I nešto me, kao, udari ovde, u grudi. Pomislim, zbog vas ču sve da uradim, ali ne kažem ništa.

„Careeee“, rekla sam.

„I dan-danas tražim najsličniji ukus cigareti. Ali neverovatno mi je koliko se IQOS brzo uklopio u moje jutarnje rituale i u moje rituale posle ručka, večere.

Dobio sam mogućnost da bez problema konzumiram IQOS, bez obzira na mesto, vremenske uslove – tipa: napolju na vetru ne možeš lako da zapališ cigaretu.

U kolima mogu da konzumiram IQOS dok čekam vožnju. Evo pre nego što sam tebe pokupio, konzumirao sam IQOS, pet minuta pre nego što si ušla. Jesi li nešto osetila?“

„Apsolutno ništa!“

„To ti kažem. Otvorim prozor, i za minut se izluftira i nema mirisa duvanskog dima. Ili kad sam sam u taksiju, i na primer, zaglavljen sam u saobraćajnoj gužvi, iskoristim priliku da uzmem svoj IQOS. A saobraćaj u Beogradu je sada takav da kad staneš, nema mrdanja i šta ćeš onda drugo da radiš.“

„Pa, šta su rekле čerke?“

„Presrećne su. I žena, pogotovo. Kaže, novi život! I jeste! Najvažniji dobitak je provetren prostor. Nema onog, u stvari, groznog mirisa duvanskog dima i pikavaca koji se zavlači u zavesu, mebl, u garderobu i u kosu.

A još nešto – šizeo sam ranije, kao pušač, zbog zabrane pušenja – te ne možeš ovde, te ne možeš onde, užas! Uz IQOS toga nema, uglavnom svuda možeš.“

„Znam o čemu pričaš, mi koji mrzimo zabrane...“

„Da, ali neki prostori koji su konvencionalnim pušačima nedostupni, uz IQOS su dostupni. Recimo, dok šetam u prirodi, mogu da konzumiram. I nema pepela, oduvek su mi pepeo i pepeljare smetale. Uvek je pepeo padaо svuda, a sad ne moram da razmišljam o tome. Jednostavno, uživam i ne razmišljam uopšte o drugim stvarima. Ako nema pepeljare ili kante za dubre, potrošenu patronu bez problema stavim u džep i posle bacim.

Neki moji prijatelji su se mučili. Neki su kombinovali obične cigarete i IQOS.“

„Dobro, ovo znam. Ovo je najvažnije pravilo, to svi kažu. IQOS nikako ne treba kombinovati sa običnim cigaretama. OK, osim kad su neki, kao ja,

hteli da provere da li je to istina. Istina je“, prekinula sam njegov monolog.

„Je l’ tebi nešto fali? Neki su se žalili da im nešto fali, da nemaju potpuno zadovoljstvo na koje su navikli jer nemaju isti ukus, količinu dima, kao kod tompusa, na primer. Neke prijatelje pušače dugo nisam sreo, pa ih odjednom vidim sa IQOS-om i kažu mi: ’Ej, zbog tebe sam prešao.‘ A ja nikoga ne ubedujem. Uvek kažem: ’Daj sebi šansu‘.

Svima koji puše sam pričao o svojim iskustvima, svojim benefitima, o tom dobrom osećaju da, kad ustaneš ujutru, nemaš onaj grozni ukus u ustima i u grlu.

Takođe, i miris na prstima. Iako izadeš napolje da pušiš, kad se vратиш u prostoriju, na prstima uneseš miris. Toga uz IQOS nema. I to je jedan od glavnih benefita.

IQOS je postao deo mog života, mog kretanja, tako da ne primećujem nešto ekstremno. Imam i lil SOLID, jer zbog posla nisam uvek u prilici da punim.

Što si se učutala?“

„Pa da ti ne prekidam monolog. Ti kô da si na redakcijskom sastanku“, nasmejala sam se.

A nasmejao se i on.

„Sad kad se osvrnem unazad, i kad sagledam gde sam danas, ubeđen sam da je ovo budućnost, da će u potpunosti da se pređe na ovaj vid konzumiranja duvana, jer IQOS nudi sasvim drugačiji način života. Mi smo svi satkani od nekih malih rituala, i kad smo već otišli u ovom smeru, onda je ovo mnogo bolje rešenje.“

Dok sam sedela u njegovom taksiju, bilo mi je došlo da uzmem svoj IQOS, ali sam iz nekog razloga odmah odagnala tu želju. Bilo mi je glupo da ga pitam da konzumiram IQOS, kad on to već ne radi pred mušterijama, ne moram ni ja.



Pa, pomislila sam ako sam mogla da izdržim još jedan dan da ne zapalim nijednu običnu cigaretu, ne moram ni IQOS, u kolima.

„Iako ovo nisu cigarete“, nastavio je, „imam stari osećaj koji je povezan sa ritualom, taj dodir filtera na usnama, a pritom nikoga ne ugrožavam<sup>7</sup>. Pa je l’ nije tako?“

„A sada trik pitanje: koliko često ga čistiš?“

Počešao se po bradi.

„Što se tiče čišćenja, malo sam lenj i malo aljkav. U početku sam svaki dan pomalo čistio, sad prođu dva dana. Sad gledam gde su IQOS zone pa da tamo ili očisitim ili dodam još nešto od opreme za čišćenje. A kad ga picnem, onda je pravo uživanje.“

„Stani tu! Izlazim!“

Koliko smo se zapričali, zamalo da prošimo moju zgradu.

„I pozdravi čerke.“

Namignuo mi je.

„Ako sam mogao ja, možeš i ti!!!“

Mogu, naravno. I sve vreme sam u stvari mislila o njegovoj slobodi, o njegovoj rečenici o slobodi. Nije li i ova priča stigla do mene slučajno, i sjajno, sa nekom divnom porukom?

I sada vraćam se čitanju.

Uzela sam svoj IQOS i vratila se kompjuteru, gde me je čekalo pismo.

## IVANA

**Trideset godina sam bila aktivni pušač. Imam pedeset dve godine i možda ne izgledam tako. Pušila sam kutiju i po dnevno.**

**Odlučila sam da pređem na IQOS tako što sam ga dobila na poklon.**

**Na nekom rođendanu sam spomenula da bih ga rado probala, ali da mi je žao da ga kupim a da mi se možda ne dopadne. Onda mi je poznanik rekao da ima jedan uređaj viška i da će mi ga pokloniti.**

**I probala sam, i znala sam da moram da istrajem da ne mešam IQOS sa regularnim cigaretama. Nedelju dana, možda malo kraće, trebalo mi je da ne razmišljam o običnoj cigaretici. Posle sam kupila sledeći uređaj, i tako sam se vezala za IQOS.**

**Uopšte nije teško ovo privikavanje, tih prvih nedelju dana.**

**Ali odmah sam primetila razliku u mirisu, tj. da nema mirisa cigareta, dima, pepela i sve te stvari koje prate sagorevanje duvana.**

**Nisam odmah bila ubedena da je to za mene, da je to moj izbor, nego sam rekla „hajde da probam“. Mislila sam da je IQOS samo jedna od varijanti koje su ranije bile. Međutim, nije.**

**Ali da prelomim i da kažem „e, to je to“ desilo se vrlo brzo, posle nekih mesec dana.**



„Primetila sam, ranije, kod svog kućnog ljubimca, mačka, kad god bi osetio miris dima, uvek je bežao. Na miris IQOS-a uopšte ne reaguje, pogotovo što su mačke veoma senzitivne.  
Meni to mnogo znači.“

IVANA

**Ne sećam se svih detalja, nisam puno razmišljala o tome. Htela sam nešto da poboljšam u svojoj konzumaciji duvana. Uvek mi je smetao dim, naročito u prostorijama, i nisam se prijatno osećala, iako sam pušač. Već sam počela da se osećam malo neprijatno jer većina u mom okruženju su bili nepušači, ili su prestali da puše. Bila sam među retkim koji puše.**

**To je jedan od momenata koji su bili prelomni. Jer toga uz IQOS nema. Čak se sa njim osećam kao deo modernog društva. Sada se osećam mnogo bolje, prihvatljivije za okruženje, gde god da se nađem.**

**A na tom rođendanu, kad sam dobila svoj prvi uređaj, niko me ništa nije ubedivao, sama sam htela da probam. Moj prijatelj je to koristio, videla sam od njega i zaintrigiralo me je, pitala sam ga za iskustvo. To je tada ipak bila retkost.**



**Sad je mnogo više zastupljen u populaciji, makar u mom okruženju. Sad je već 50% ili možda i više IQOS korisnika.**

**Zanimljivo, kad sam prešla na IQOS, komentari mojih poznanika su bili uglavnom – „to je glupost!“, ali nisam mnogo obraćala pažnju šta drugi govore, više sam se oslanjala na svoj osećaj.**

**I od početnog stava „ma da, još jedna glupost u pokušaju da se zameni cigara“, sve je počelo da se menja. Sada se promenilo drastično.**

**Mislim da ljudi, što više konzumiraju, postaju svesniji koliko je bolja opcija. Primetila sam, ranije, kod svog kućnog ljubimca, mačka, kad god bi osetio miris dima, uvek je bežao. Na miris IQOS-a uopšte ne reaguje, pogotovo što su mačke veoma senzitivne. To mi mnogo znači.**

**Takođe, ranije kad sam čistila filter od klime, bilo je strašno. Sada kao da se ništa ne dešava.**

**Imam osećaj da se odjednom sve pročistilo.**

**Ništa se ne oseća: ni kosa, ni garderoba, ni prostor. Ima malo „šmeka“ kad se uređaj ne čisti redovno, ali stvarno se trudim, zbog sebe prvenstveno, jer sigurno je bolji kad se redovno čisti. Ali nema mirisa cigareta koji ostaje posle konzumacije. A dok se konzumira, čak mnogi baš vole – imam koleginicu koja obožava taj specifični miris.**



**Što se tiče rituala koje sam imala pre, sve je ostalo isto.**

**Uglavnom ga noću punim, tad je najzgodnije. Jeste mala neprijatnost kad mi se u izlasku ispraznio i nisam imala način da ga dopunim. Dali su mi onda neke cigarete, uzela sam jednu i pitala se kako sam ikada uopšte mogla da ih koristim.**

**Da ne bih punjač nosila sa sobom, imam dva uređaja, jedan kod kuće, drugi na poslu i trudim se da oba uređaja budu napunjena.**

**Mnogi moji prijatelji krenuli su mojim stopama i ne, nikoga ne znam da je imao poteškoće kad je prešao na IQOS, u smislu da im treba više privikavanja.**

**Poenta je, između ostalog, i u tome da otkako konzumiram IQOS, stvarno osećam kao da sam deo nečeg boljeg, modernijeg, kao da sam deo zajednice. Pogotovo što, kad se tek pojavio, među mojom generacijom i nije bio baš popularan.**

**Sada jeste, i baš se dobro osećam zbog toga.**

**Godine, godine, godine! Istina je da ljudi koji su u godinama teško menjaju navike. Mislim da je možda problem u nečemu drugom – zreli ljudi misle da sve znaju, i pošto sve znaju, neće ništa da menjaju. A u stvari, sama sam negde napisala da je „život fenomenalan za one koji su spremni da uče, i pakao za one koji sve znaju.“ Ja učim, ja se menjam, radoznala sam i zato osećam sve ovo kao i neku vrstu projekta mog mentalnog podmlađivanja.**

**Ništa Vas ne ubedujem, samo govorim o svojim iskustvima. Ne možete nikome ništa na silu da nametnete, sila može da stvori samo otpor.**

**Biću kratka. Evo zašto treba definitivno da pređete na IQOS.**

**Prvo, stvarno je manje štetan<sup>8</sup>. S druge strane, primećujem kod sebe da nemam više nuspojave kao što su postojale dok sam konzumirala obične cigarete. Drugo, nema neprijatnih mirisa cigareta – ni u prostoru, ni na meni. Ne gori ništa, nema pepela. Može da se konzumira gde god želite. Osećam se kao da radim nešto bolje za sebe.**

**Benefiti su stvarno mnogo veći. Uvek sam pušila skupe cigarete, tako da je ovo i finansijski bolje.**

**A ako ne posustanete, zahvalićete IQOS-u.  
Držim Vam palčeve.**

Dopao mi se Ivanin ton. Nema ubeđivanja, nema negativnog poređenja, iz njenih reči izbjijala je nekakva lakoća, jednostavnost. Priča o mački kojoj se dopada IQOS me je raznežila. Naši kućni ljubimci su naše maze i naši prijatelji.

Setila sam se kako je i moja Megi bežala od mene kad zapalim običnu cigaretu, a kako se sada mazi sa mnom kad koristim IQOS. Njuška ga, dodiruje šapicom. Ne beži i ne kija, kao ranije, kad zapalim običnu cigaretu.

Kako mi to ranije nije palo na pamet?

Moja Megi je prišla i liznula me po ruci.

Naši ljubimci nekako znaju i o čemu razmišljamo, zar ne?

# 7. dan

Jutros nisam stigla ni da otvorim mejl, jer sam morala rano da ustanem, s obzirom na činjenicu da sam putovala sa svojom ekipom na snimanje emisije.

Putovanja po Srbiji su kao neka ekskurzija. Putujemo kombijem nas četvoro: producentkinja, dva snimatelja i ja. Atmosfera je uvek fenomenalna, smejemo se, a ponekad, da nam se snimatelj koji nas vozi ne uspava, nađemo lokalnu radio-stanicu za koju niko od nas nikad i nije čuo, obično sa imenom neke lokalne voćke ili nešto slično, i slušamo želje i čestitke slušalaca, narodnjake koje nikad nismo čuli, cepamo se od smeha, a ponekad i zapevamo.

Samo, u toj maloj i sjajnoj ekipi, ja sam jedina koja puši.

Ponekad bih zapalila cigaretu, i nikad mi niko od njih nije rekao ni reč. Nisu se bunili. Ovi koji sede napred diskretno bi otvorili prozor i pravili se kao da se ništa ne događa, kao da kiša, ili sneg, ili vrućina, ili pahulje ne upadaju kroz prozor.

Jutros sam uletela u kombi i nisam im ništa rekla o svom novom ličnom projektu. O svom boljem izboru.

Kad smo stali na prvu pumpu, uzeli kafu i krenuli dalje, ja sam uzela svoj IQOS.

Bila sam ponosna što ih više ne davim svojim cigaretama. Što ih ne peglam. Što sam nekako doprinela našem zajedničkom boljem životu.

„Prešla si“, pitala me je skoro kriptično, posle desetak minuta, moja producentkinja.

„Super“, nasmešila se.

Kamermani su, u znak podrške, samo podigli palčeve.  
I kad smo stigli na odrednicu, desilo se nešto neobično.  
Ranje sam posle snimanja svake scene palila novu cigaretu, u kojoj bih  
uživala samo nekoliko trenutaka, onda bih je gasila jer smo morali da  
nastavimo dalje sa snimanjem.



Sada nije mi bilo zgodno da na svakih deset minuta vadim svoj IQOS,  
jer kao što sam rekla, moj odnos za ovih nekoliko dana prema IQOS  
konzumaciji je – da mi za to uživanje treba mir. Zadovoljstvo, opuštenost, a  
ne stres i žurba.

Ne znam da li iko ima ovakav stav, osim mene, ali ja tako osećam.  
IQOS konzumacija traži vreme i pripremu, kao kad se uvija duvan, samo  
što nema vatre, dima i neprijatnog mirisa cigarete.

Tek kad smo završili snimanje i seli u kafanu, izvadila sam svoj uređaj i  
patrone.

Poenta je da mi je uživanje odjednom bilo ogromno, kao da sam ga  
nečim stvarno zaslužila.

P. S. Kad sam se večeras vratila smlavljeni sa snimanja, čim sam ušla u  
kuću, nisam mogla da ne primetim da nema mirisa duvana, pikavaca, dima.

Kao da odjednom sve izgleda bolje.

Na mobilni mi je stigla poruka od SARE.

„Pogledajte mejl, trebalo je da Vam stigne još jedna priča.“

„Slatka li je ova Sara“, rekla sam glasno. „Kako je ozbiljno shvatila svoj zadatak podrške meni da napokon napravim bolji izbor.“ Pogledala sam mejl i osmehnula se. Kakva devojka!

„Stigao novi mejl“, napisala sam joj. „Idemoooo!“

## JELENA

**Čao. Bila sam pušač preko dvadeset godina. Pušila sam uglavnom tanke, damske cigarete i nikad mi nije ni padalo na pamet da ih ostavim. Damske su mi mnogo lepo stajale među prstima.**

**Ali, odjednom, svi polako prelaze na IQOS.**

**Ja sam, inače, upravnica zgrade.**

**A pre toga bilo je vreme kad nismo imali kamere, a u našoj zgradbi bila je jedna komšinica koja je puno pušila. Ja sam tu osobu nazvala „snajper babom“, jer je gledala ko dolazi i ko prolazi, a volela je i da svrati kod mene.**

**Mnogo je pušila, i to mi je smetalo neviđeno. Mogla sam da sečem nožem dim koji smo obe pravile, jer uz nju bih i ja zapalila, iako inače ne volim da pušim u prostoriji i uvek mi je smetao dim u zatvorenom prostoru. I tom prilikom predložim joj da pređemo na nešto što ne dimi. I tad joj objašnjavam šta je to, iako tada ni ja još uvek nisam ni probala. I tad sam imala priliku da uzmem dva uređaja, i tako smo počele da razmatramo ukuse.**

**Nažalost, snajper babu nije dugo držalo, i vratila se na obične cigarete.**

**Mada, pre neki dan, da bi se solidarisala sa mnom, ponovo je kupila patronе (pošto i dalje ima svoj uređaj) kako bi sa mnom sedela. Nadam se da će se vratiti boljem izboru, kakav sam napravila.**

Neverovatno! Sad sam se setila događaja od juče koji sam zaboravila da zapišem, a sad me je ovaj deo Jeleninog pisma podsetio. Luda priča!

Juče sam uspela da skoknem do Kalenić pijace. Moj najomiljeniji dnevni provod u Beogradu, inače – pijaca je za mene oduvek bila izvor

života, šarenila, boja i dobre energije.

A kad idem na Kalenić pijacu, uvek svratim i do „mojih butika“ – u onom ludilu starih stvari, antikvitetnih lampi, rasparenih tanjira i posrebrenih kašičica za kolače, uživam kao u nekom inostranstvu ostavljenih predmeta, bačenih i ponovo pronađenih, isključena iz stvarnosti kojoj, ponekad, nedostaje i humora i radosti. A ja je na pijaci, pogotovo u tom delu „robe široke potrošnje“, sa tim upaljenim tranzistorima, kakofonijom narodnjaka koje nikad u životu nisam čula, i ponekom psovkom, među tim nasmejanim licima – uvek pronađem.

Ne kaže se slučajno da je nečije đubre – nekom drugom blago.

Uostalom, za tim tezgama i oko njih srela sam toliko zanimljivih ljudi – od mog druga umetnika koji je napravio čak dve izložbe od odbačenih predmeta, do antikvara oštih pogleda koji čuteći pronalaze prave dragulje koji će svoj novi život pronaći u nekim lepim salonima, daleko od ovog živopisnog vašara.

„Znate zašto žena treba  
da pređe na IQOS? Zato  
što će se osećati na  
sopstveni parfem.“

JELENA

U toj šarenoj gomili nezaobilazne su mi i tezge sa starom garderobom. U vremenima krize tamo sam, kod jedne moje Rajke, kupovala lepe komade garderobe, koje bih posle prekrajala i od njih pravila svoju malu duhovitu modu. Rajka i ja smo, nekako, postale poznanice, i uvek mi maše kad me vidi, zove me da dođem da vidim njenu novu kolekciju stvari dovučenih iz nekog „sirotišta mode“ iz Austrije.

„Gde si, lepotice?“, viknula je, kao i uvek, na sav glas. „A kod mene da svratiš? Mnogo lepe stvari imam.“

Rajkin osmeh, veći od života, obasjao je tu scenu.

„Evo me, dolazim“, doviknula sam joj i prišla njenoj tezgi na kojoj su u „novoj kolekciji“ bile izložene uglavnom spavaćice, frotirski bademantili i brusthalteri gigantskih brojeva.

„Gde, bre, meni ovo da nudiš?“, počela sam da se smejem pokazujući na brusthaltere.

Nasmejala se i ona.

„Šta znaš, možda nešto i nađeš.“



„Ma nema za mene ništa danas“, rekla sam, spremna da nastavim dalje, kada sam primetila nešto što me je zapanjilo.

Rajka je, inače, krupna žena debelog glasa, puna života, kao neka Ana

Manjani, i nikada je za poslednjih desetak godina nisam videla bez cigarete u ustima.

Sada je iz džepa svoje bunde od nutrije nehajno izvadila IQOS, isti kao moj, tirkizni, i pažljivo u njega stavila patronu.

Bila sam u šoku.

Rajka, IQOS, pijaca!

„I ja ga koristim, ali ga nisam ponela“, rekla sam pokazujući prstom.  
„Imam isti.“

Samo je zadovoljno trepnula.

„Idi, bre, život mi se promenio!“, dodala je ponošno.

„Pa, kad si prešla?“

„Ima, lutko, skoro dve godine“, rekla je kao da se to podrazumeva.  
„Lakše mi je i kad putujem u Austriju...“

Zinula sam.

„Pa kako si se odlučila? Videla si u Austriji?“

„Ne, bre, videla sam ovde na pijaci. Došla mi jedna mušterija, advokatica, drži to u ruci, pitam je šta ti je to, lepotice, ona mi kaže, i ja zinula. Stavila mi patronu i dala mi da probam. Ja se oduševila. Ma više niko ne puši obične...“

„Znači, moderna si?“, smejala sam se.

„Pa kako, lutko, da imam ovaj biznis sa modom a da ne budem moderna?“, šeretski se nasmejala. „Moderna sam, nego što sam, posle uzmem svoj mobilni i sve sam izguglala. Vidim, dobro je.“

„Guglaš?“

„Pa, nego kako, lutko. Moram da budem... kô ti“, namignula je.

„Rajka, bolja si od mene!“

„Čekaj, pa koliko dugo si pušila obične cigarete?“, pitala sam dok su me dve žene koje su brljale po njenoj gomili donjeg veša na tezgi gledale sa zanimanjem.



„Što?“, izvadila je opušak iz držača i otmeno ga stavila u džep. „Ceo život“, rekla je i počela da se smeje, „a starija sam od tebe.“

One dve penzionerke su me sada već odmeravale od glave do pete.

„Rajka, bre, nemoj o godinama“, nasmejala sam se.

„Al’ ovo me nekako podmladilo!“

„Da znaš da jeste!“, rekla sam oduševljena.

„Unuci mi kažu: ’Baba, još samo da kreneš sa nama po klubovima’“, zacenila se od smeha.

„I više nisi uzela običnu?“

„Ne.“

Podigla sam palac u znak podrške. „Svaka ti čast!“

„Nego šta!“, dobacila je, a onda se okrenula ka jednoj od one dve penzionerke i nastavila da hvali svoju robu.

Rajka me je oduševila stavom, humorom, lakoćom kojom odiše svaka njena rečenica. Uzgred nisam ni znala da već ima tako velike unuke, nikad ne bih rekla da je Rajka baba. I nikad ne bih rekla da je, iako nosi bunde u svim bojama i helanke, tako moderna i po stilu života. Gugla sve što je zanima, koristi IQOS i razmišlja o lakšem i boljem životu, čak i za tezgom na Kalenić pijaci.

Sad kad Jelena piše o snajper babi, ja mogu da se pohvalim da lično poznajem najinspirativniju sajber Rajku, odavde do pijace.

I mnogo mi je žao što nisam izvadila mobilni telefon iz džepa da je slikam.

Rajka nije priča, ona je, verovatno, roman.

Pa, i ova mala priča je nešto. Možda će jednog dana iz ove minijature moje svakodnevnice izaći nešto veće.

Sve velike stvari počinju od sitnica, zar ne?

„Jelena, hvala ti što si me podsetila na ovu divnu babu!“, rekla sam glasno i nastavila da čitam.

**Neobično mi je. Ponekad kad zapalim običnu cigaretu, gorka je i, u suštini, ne prija mi njen ukus. Jednostavno, navikla sam se na IQOS.**

**U početku sam se trudila da naučim kako da ga pravilno koristim – najpre mi je bilo neobično kako se vuče, koliko dugo se konzumira, ali prevagnulo je ovo drugo – samo je bilo važno da ne osetim dim, da mi se ne oseće kosa, odeća, stan.**

**I kad me neko pita nešto o IQOS-u, prvo kažem da je u pitanju pravi duvan. Ovde se duvan ne pali, nego se zagreva, i to je ključna razlika.**

**I nekoliko mojih prijatelja su prešli na IQOS, gledajući mene.**

**Što se čišćenja uređaja tiče, to je interesantan momenat, ali nisam još navikla da ga čistim redovno. Ponekad zaboravim. Čistim ga čim osetim tokom konzumacije da je vreme da se očisti.**

**Znate zašto žena treba da pređe na IQOS? Zato što će se osećati na sopstveni parfem.**

**Tako da – samo napred!**

**Pozdrav od „IQOS manekenke“.**

Stvarno sam umorna i oči su mi se sklapaju, ali „IQOS manekenka“ i sajber baka iz parka izmamile su mi osmeh na jastuku i ulepšale kraj ovog dugog i napornog dana.

I ovo o parfemu zvučalo mi je tako logično i u stvari tako moćno.

Laku noć.

# 8. dan

Juče sam u lokalnoj kafani sa svojom televizijskom ekipom popila 2 rakije.

Pojela sam malo prebranca, jedno parče pite zeljanice, malo ajvara i parče sira. Za ceo dan to nije ništa strašno.

Popušenih običnih cigareta – 0.

Patrona, ukupno za ceo dan – 9.

„Pa ja sam IQOS manekenka“, rekla sam glasno i počela da se smejem.

Napredujem.

Danas me čeka buran dan. Moram da idem na tri različita kraja Beograda, i to kolima, autobus GSP-a bi mi oduzeo mnogo vremena. Po podne vodim kucu na šišanje. U međuvremenu, dolazi mi mama na kafu.

Poenta je da je moja mama nepušač. Da, kako uđe u moju kuću, prvo svojim titovskim pogledom osmotri koliki mi je krš u stanu, pita me kada mi dolazi žena da sredi kuću, i treća tipična rečenica, kad me vidi sa cigaretom, svodi se samo na jednu reč:

„Smanji“. Ili „Prestani“.

Ali ja nikome od svojih nisam rekla da sam na putu da pređem na IQOS.

Ne samo zato što želim aplauz kod mame na nedeljnog ručku nego zato što ne želim da me zavitlavaju ako popustim, ako odustanem, kao mnogo puta do sada.

Tako da danas moram da usisam stan, obrišem prašinu, završim sve što treba po gradu i dočekam svevideću mamu.

Čekam da joj vidim facu kad uzmem svoj IQOS.

Ali prvo da pročitam ovo što mi je jutros stiglo.



## SUZANA

**IQOS koristim još od 2017, malo nakon što se pojavio.**

**Dobila sam ga na poklon od najboljeg druga. Moj drug i njegova žena su nepušači.**

**Pušila sam preko dvadeset godina. Što se kaže, bila sam aktivni pušač.**

**Moj prelazak na IQOS desio se u specifičnim okolnostima. Nisam uopšte razmišljala o tome. Nisam htela previše da razmišljam, jer kad mnogo razmišljate, vrtite filmove i lako odustanete.**

**Kad sam dobila poklon, uzela sam sva tri ukusa koja su bila tad na tržištu.**

**Možda bi, u drugim okolnostima, sve bilo drugačije. Ponekad mi je padalo na pamet da se vratim cigaretama i bilo je povuci-potegni, ali na kraju nisam popustila. Bilo je „klizavo“ jednom kad mi je pukla oštrica grejača, a nisam mogla da izađem da ga zamenim. Ili kad mi se polomila patrona u držaču, pa sam razmišljala da sve batalim i vratim se starim navikama.**

**Ali uspela sam i nisam se vratila.**

**Sa svojim prijateljima koji su mi poklonili prvi IQOS i dalje se često viđam. Oni su moji ključni svedoci da ne varam. Od tada koristim samo IQOS, i to je sve promenilo nabolje u mom životu.**

Opa, pa ovo je fenomenalna ideja. Poklanjati IQOS punoletnim

prijateljima za rođendan! Kako dobro! Za Novu godinu.

**Uvek u šali kažem: „Manje ćete krečiti“. Činjenica je – ne oseća se duvanski dim u stanu, na zavesama. Sve bolje miriše.**

**Moja mama kaže da se oseća miris patrona, ali ona je nepušač, pa je to logično, mada se i ona u međuvremenu navikla. Stvari se ne osećaju na duvanski dim. Ja sam i ranije lako osetila ako je neko pušač običnih cigareta. Mogla sam da namirišem, takav mi je nos.**

Ima nečeg u ovoj priči sa parfemima, sigurno. Jer poslednjih godina stalno sam imala utisak da moji parfemi ne mirišu dovoljno jako, ni dovoljno dugo. Mislila sam da su u pitanju parfemi, ali izgleda da je u pitanju bio moj nos. Ako nisam mogla da osetim svoj parfem, nisam mogla da osetim ni kad sam mirisala na duvanski dim?

**Što se tiče druženja i IQOS kluba, to je nešto divno.**

**Prvi događaj na koji sam otišla je bio Kosmaj. Nisam redovno pratila sve benefite, osim kad mi na mejl stigne rođendanski vaučer. Onda sam ušla u klub kao registrovani član i videla priču o Kosmaju i proizvodnji kraft piva.**

**Inače, nisam pivopija i ne pijem, ali mi se svidela ideja da upoznam nove ljude. I dopalo mi se. Ceo izlet je bio fenomenalan. Ljudi takođe.**

**Znate kako se prepoznajemo mi iz IQOS društva?**

**Prosto volimo čistiji svet oko sebe.**

**Ako ste uzeli IQOS, najvredniji savet koji mogu da Vam dam je da redovno čistite uređaj, jer se mnogi ljudi žale da im uređaj smrdi.**

**„Naravno da vam smrdi kad ga nikad ne čistite“, kažem im.**

**Sve uređaje čistim istovremeno, punim dva po dva. Uvek nosim dva uređaja sa sobom, a dva ostaju kod kuće.**

**Ako se uređaj ne održava kako treba, to jest ne čisti, džaba patronе sa različitim divnim ukusima. Patrona požuti!**

**Ponekad kad moje prijatelje mrzi, ja im očistim aparate. Mene to nikada ne mrzi.**

**Dakle, održavajte svoj aparat i srećno.**

Dohvatila sam telefon i napisala Sari još jednu poruku.

**„Medena, hvala ti na svemu što radiš za mene! Pročitala sam novi mejl**

koji je malopre stigao. Super je. Tek sad uviđam koliko su ove male priče raznih ljudi važne za taj kunderijanski i iznenadni osećaj 'nepodnošljive lakoće'. Uspeću!"

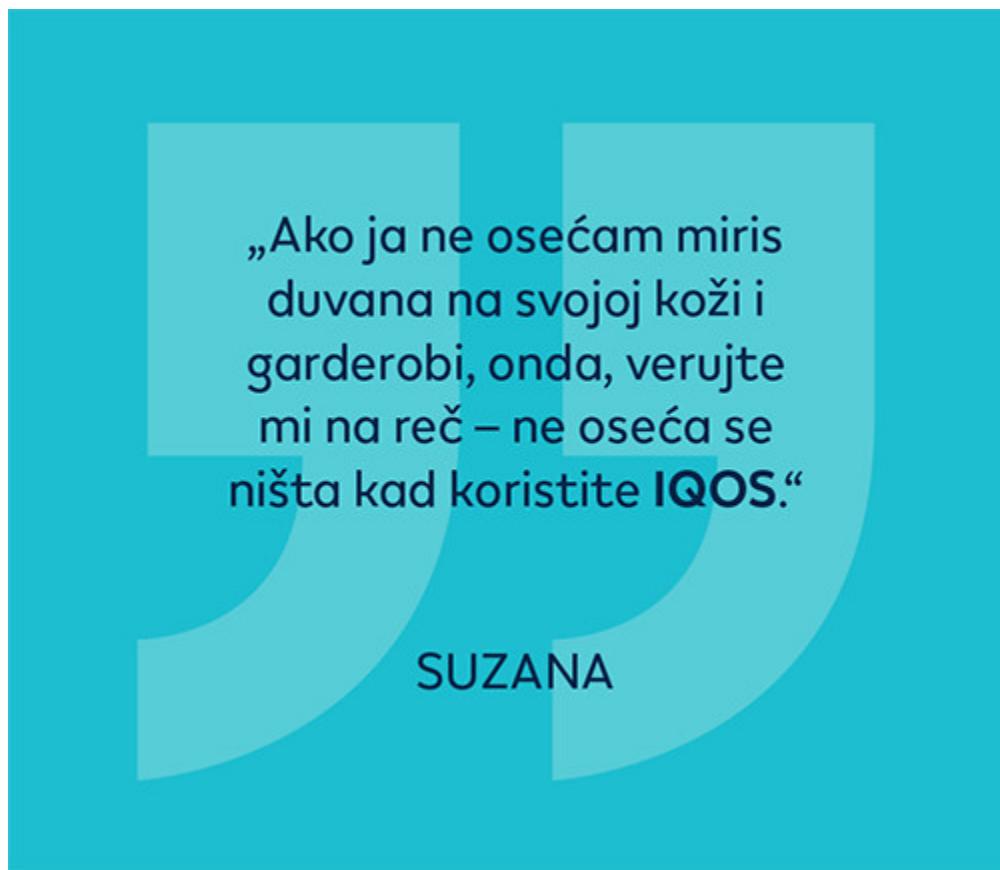
A Sara mi je odmah odgovorila:

„Naravno da ćete uspeti. Ništa drugo i nisam očekivala.“

Onda sam uzela štapić i očistila svoj aparat, kao što mi je lepo napisala Suzana i svi pre nje. Čišćenje aparata povećava užitak.

Prinela sam ga nosu i – lepo je mirisao. Onda sam uzela usisivač i izvadila dušu mučenom tepihu.

I onda sam skinula staru posteljinu i stavila novu, kad se već igram domaćice, da bar budem savršena domaćica.



I kad sam stavljala jorgansku navlaku od divnog egipatskog pamuka, zapazila sam nešto što ranije nisam videla. Na sredini navlake bila je rupica, nešto manja od petoparca, očigledno progoretina od moje nekadašnje

cigarette, uspomena iz mog prošlog života kad sam pušila, i kada sam jutarnje vesti čitala u krevetu uz kafu i pepeljaru.

„Ovo više sebi neću da dozvolim.“

Brzo sam navukla posteljinu i namestila krevet.

Kad je mama ušla u stan, počela je da se smeje.

„Šta si radila?“, pitala je. „Je l’ ti bila žena da sprema stan?“

„Ne!“, rekla sam ponosno.

„Nešto je ovde promenjeno“, osvrnula se oko sebe.

„Ja!“, rekla sam pobednički. „Prelazim na IQOS“.

Prišla je i pružila mi ruku, kao da smo na partijskom sastanku.

„Al’ nemoj da pogaziš reč“, uperila je svoj strogi kažiprst prema meni.

„Daj, bre, mama, pa ne polažem zakletvu otadžbini. Daj malo opuštencije...“

„E, pa“, zaustila je da nešto kaže, ali se pametno zaustavila. Znam šta je htela da kaže – da neću uspeti.

A da je to rekla, onda bismo vodile mali rat.

Pošto niko kao majka ne može da ti da motivaciju, ali i da ti je srolja.

I pošto se zaustavila na vreme, susret je prošao divno.

Po podne sam odvela svoju kucu na šišanje. Dok sam čekala da je srede, otišla sam kod druga koji stanuje u blizini.



Pošto je strastveni pušač, dok sam prolazila pored kioska i kupovala sebi novu paklicu patrona, bila sam u iskušenju da krijući od sebe same kupim i paklu cigareta, ako mi dođe da bar jednu zapalim sa njim, kao u

dobra stara vremena.

Neću da lažem, priznajem da sam na sekund razmišljala o tome, ali nisam ništa zgrešila, majke mi!

I pomislila sam da ta lakoća sa kojom sam bila spremna da samoj sebi progledam kroz prste, u stvari, nikada ne dolazi iz slabosti, nego iz preterane samouverenosti. Pomislila sam da sam već sto odsto prešla na IQOS i da baš zato nema veze ako zgrešim jednom cigaretom.

Ali ima veze. Pogotovo u fazi kad se približavamo cilju, ali ga još uvek nismo dohvatali. Ne znam šta me je sprečilo da ih kupim. Možda kratki fleš, podsećanje na sajber babu?

Ili na podignuti kažiprst moje majke.

Otišla sam kod svog druga noseći u džepu samo svoj IQOS.

Ali čim sam ušla kod njega u stan, pošto već nekoliko dana nisam zapalila nijednu cigaretu, okrenuo mi se želudac.



Vrlo neprijatan, oštar miris dima koji se uvukao u sve pore njegovog stana zapahnuo me je neviđenom silinom. Je l' moguće da je ovoliko grozno? Nije ovaj neprijatni miris samo zbog slabog provetrvanja, nego kao da se nataložio po zidovima, meblštofu na kauču i foteljama, po

zavesama i tepihu.

„Propast“, pomislila sam.

Uz slabo grejanje, prohladan stan u kome se puši – uvek miriše na nešto ustajalo, na vlagu, na neki životni zastoj.

„Bože, nije valjda i kod mene bilo ovako?“, pomislila sam. „Ili sam već za samo nekoliko dana postala toliko osetljiva?“

„Daj malo da izluftiramo“, rekla sam i prišla prozoru.

„Nemoj, bre, promaja, jedva sam ugrejao“, pobunio se, paleći novu cigaretu.

„Pa daj, brate, bar prospi pikavce“, ustala sam i istresla pepeljaru u kesu za đubre.

Ruka mi je smrdela na užas.

Krenuo je da mi prepričava vesti sa dnevnika, duvajući dim u mene, i nisam mogla da verujem kako sam dlanom mlatila ispred svog lica da oteram dim i njegov kašalj iz svoje aure.

„Hoćeš jednu?“, ponudio me je cigaretom iz svoje poluzgužvane pakle.

I dok sam koristila obične cigarete, iz nekog razloga nikada nisam mogla da uzmem cigaretu iz pakle koja je bila zgužvana, polupocepana ili nemarno otvorena, kao što skoro nikada nisam mogla da tresem pepeo i koristim prljavu pepeljaru.

I nešto me je nateralo da brzo ustanem. Da odem i nestanem iz tog prostora senki i teških mirisa.

Nisam čak ni svoj IQOS upotrebila. Sedela sam petnaestak minuta i otišla da se prošetam po parku.

Ono što svi govore – o razlici između cigareta i IQOS-a u zatvorenom, pogotovo u malom prostoru – nesumnjivo je tačno, lično sam se uverila.

# 9. dan

„Kako napredujemo?“, pozvala me je telefonom Sara, kreator ovog malog-velikog projekta.

„Odlično, Saro, za sada“, rekla sam, skromno.

„Nema to, za sada, nego ili ide ili ne ide.“

„Ide.“

„Super! Stiže vam još nekoliko ispovesti mojih IQOS prijatelja. Svi žele da i vi budete deo našeg IQOS plemena. Koliko dana je prošlo?“

„Osam.“

„Dobro, vama treba još malo vremena.“

„Danas mi je deveti dan...“

„Super je to.“

„Kako je tata?“

„Eeee, uhvatila sam ga da vara. Pre neki dan je pušio na terasi, i baš sam se naljutila.“

„Nemoj da budeš stroga. Male greške, mala posustajanja, vraćaju nas na pravi put“, rekla sam držeći ukrštene kažiprst i srednji prst.

A onda sam otvorila mejl.

## ANĐELA

**Sigurno sam petnaest godina bila pušač. U početku sam mnogo pušila. U poslednje vreme sam smanjila broj cigareta, ali sam i dalje bila pušač.**



„Kada sam prešla na IQOS,  
odmah su i moj muž, i mama,  
i čerka napravili bolji izbor.  
U našoj kući sada nema  
duvanskog dima.“

ANĐELA

**Za IQOS sam saznala zahvaljujući devojci koja me je na benzinskoj pumpi ubedila. Znate, ja nikad ne volim da isprobavam nešto novo. Ali ta devojka ima pametne i vesele okice i lako me je ubedila – odvukla me je na stranu i lepo mi objasnila.**

**Iako sam žurila, poslušala sam je, probala i oduševila se.**

**U stvari, ništa nije bilo slučajno.**

**Danima pre toga sam razmišljala da smanjam cigarete. Previše je štetno, kašljucam i, brate, oseća se.**

**Pitala sam se zašto ne izmisle nešto manje štetno<sup>9</sup>, a ta devojka mi je objasnila da je IQOS duvan, kako funkcioniše, i vrlo priyatno sam se iznenadila.**



**Počela sam sa žutim ukusom i mentolom. Oba sam probala i bila sam očarana. Ona me je gledala u čudu, s obzirom na to da svi koji su pušili obične cigarete u početku se bune, nije im interesantno, kukaju da IQOS ne može da zameni cigarete.**

**Odmah sam bila zaintrigirana. Kupila sam, jer sam o tome razmišljala pre nekoliko dana.**

**Nakon IQOS-a nijednom nisam zapalila običnu cigaretu.**

**Posle nedelju dana smo se ponovo videle, došla sam po aparat za supruga i čerku, jer je i ona tada pušila.**

**Devojka sa pumpe je bila u neverici, jer svi se bune na početku, ili ih konzumiraju naizmenično. Rekla mi je da sam prva osoba koja je oduševljena od početka.**



**I svi su to oko mene znali, svima sam pričala i delila svoje oduševljenje. IQOS mi je bio poput nove igračke. Kolege sa posla su me gledale u čudu.**

**Pitali su me o tome, gledali ispod oka kao da sam nenormalna i šaputali: „Vidi je, nešto izvodi“.**

**A danas moje dve od tri najbliže koleginice prešle su na IQOS.**

**Mužu i punoletnoj čerki koja je tada pušila odmah sam kupila IQOS. A kupila sam i svojoj mami, jer više nisam mogla da podnesem dim cigareta.**

**I tako nas četvoro u isto vreme prelazimo na IQOS, a kod svakog je bilo drugačije.**

**Kod mene je bilo izvanredno, nijednog trenutka nisam osećala potrebu za cigaretama.**

**IQOS mi je odmah potpuno zamenio cigarete.**

**A mama je bila specifična. Ona je pušač 30-40 godina. Njoj sam prvo dala i rekla: „Sedi i uživaj. Ja ću da ti čistim IQOS.“**

**Posle, recimo, tri nedelje korišćenja IQOS-a, ostala sam bez patrona, nervozna, a imala sam sastanak.**

**I uzmem, u nuždi, baš cigarete koje sam pušila. I nisam mogla, kao da sam zapalila gumu autobusa. Onda sam i mami donela te iste. I njoj je bilo grozno. Rekla je: „Je l' moguće, posle toliko godina, da si me ubedila da napravim promenu?“**

**Tako da je mama u top formi i pravi se važna zbog svog boljeg izbora.**

**Što se tiče kuće – nema neprijatnog mirisa cigareta. Svi se osećamo bolje.**

**Zubi nisu žuti<sup>10</sup> kao kod cigareta. Ranije sam redovno išla na izbeljivanje zuba, ali toga više nema.**

**Ne moram da brinem da li ću zapaliti nešto kao sa cigaretama, patronе mogu da padnu bilo gde, bezopasno je, jer ništa ne gori! Ne smrde mi prsti na duvanski dim, nema pepela u autu.**

**Ne mogu više ni da odem u kafić gde se puši. Ajde, pomislim, oprćeš kosu, ali recimo kaput – katastrofa. Kad dam čerki nešto od odeće, uveče kad izade, kao pepeljaru da je sipala po garderobi. Neverovatno!**

**I onda se pitam kako nepušači mogu da se ljube sa pušačima. Sad se to pitam. Jer jednostavno mi smeta, sad mi smeta.**



„Ljubljenje, poljupci. Ne znam, niko mi se nije žalio!“, promrmljala sam i nasmejala se. Setila sam se, kad sam bila klinka, ljubila sam se sa dečkom koji je pušio i – nije bilo loše. Ali sad kad pravim ovu malu i neočekivanu retrospekciju svojih poljubaca, u šoku sam – svi moji značajni poljupci bili su sa nepušačima, bez mirisa dima i cigareta. Mirisali su na jagode, čokoladu i žvaku. Zato ih i pamtim.

**Nemam pravo da pričam, ali zaista mi je muka od duvanskog dima. Recimo, kad komšija na terasi pored zapali cigaretu, zatvaram prozor jer ulazi dim i smeta mi.**

**Možda bi trebalo da pređem i kod komšije, da i sa njim porazgovaram i da ga prevedem na „našu stranu“. Da i on napravi bolji izbor i da nam svima bude bolje.**

**Ja sam član IQOS kluba i dopada mi se mnogo toga. Sviđa mi se cela organizacija, način kako saradujemo, komuniciramo. Sva ta dešavanja, sve je blisko. Baš mi je blisko. Kao i sam IQOS.**

**Ne znam kako bih opisala, ali odmah pronadeš sličnost, energiju. Znaš kroz šta je ta osoba prošla.**

**Ljudi koji ne koriste IQOS sad gledaju nas, i njima je čudno, ceo ritual korišćenja, čišćenja. Ljudima koji koriste ne moraš ništa da objašnjavaš.**

**Uvek svima kažem isto:**

**„Nema izazova, nema!“ I to kažem ja koja sam pušila toliko godina.**

**Imala sam rituale, bez kafe i cigarete nisam mogla da živim. I danas kafa i IQOS su obavezni. Imaju skoro sveisto, ali nema dima, kod IQOS-a je aerosol i ne smrdi na duvanski dim. Imaju duvan, samo nemaju dim koji guši, koji smrdi, koji im prlja usta, zube. Nemaju pepeo, nemaju klasičnu pepeljaru, imaju još lepšu. Ne vidim u čemu je problem. Možda im je teško da vraćaju držač u uređaj da pune? Ali to je izgovor.**

**Možda nisam osoba za praktičan savet, jer sam se zaljubila u IQOS na prvi pogled. Jer sam poželeta baš takvo nešto. To sam i našla. Ne vidim potrebu za prilagodavanjem, jer sve je super.**

**Kad nešto želiš i nešto ti se dopada, naučiš u sekundi. Samo je pitanje kako prilaziš nečemu.**



**Moj drug čisti IQOS svakog dana. I ima sve moguće patrone. Čisti svaki dan, ima svoje rituale, gde stoji uređaj. Ima beli IQOS, čisto beli, i dalje je savršeno beo. Prosto voli svoj IQOS.**

**Dakle, savetujem Vam samo jedno – zaboravite da ste ikada pušili i**

**uživajte u svom IQOS-u.**

**I još nešto, od Vas se ne očekuje da budete njanjavi i da odustanete!**

„Nisam njanjava i neću da odustanem“, pomislila sam, ponesena ovim pismom. Dobra energija, lako je to.

I otišla sam na večeru kod svog druga iz gimnazije.

Bilo je cigareta, vina, viceva, smeha, savršene klope, i valjda zato što su mi Andeline reči nekako odzvanjale u ušima, nijednog trenutka nisam ni pomislila da uzmem išta osim svog IQOS uređaja.

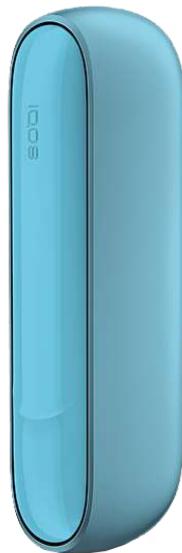
I veče mi je bilo divno.

Moj drug kod koga smo bili na večeri zaista nestvarno dobro kuva i veliki je gurman. Kao i uvek, večera kod njega je doživljaj. Ali ova večera bila je nešto posebno.

Dok sam silazila niz stepenice, palo mi je na pamet da je, bar što se mene tiče, jedan mali začin popravio sve.

Taj začin se zove ponos. Bila sam ponosna na sebe.

„Idemoooo“, šaputala sam samoj sebi, dok sam laka koraka izlazila na ulicu da što pre dođem kući i upišem samoj sebi poen, u gostima.



# 10. dan

„Mama, bravo“, rekla je moja čerka.

„Nemoj još da mi čestitaš, osećam se još uvek kao Bambi na ledu“, rekla sam joj jutros.

„Stvarno si prešla na IQOS.“

„Stvarno?“

„Carica si!“

„Stvarno sam napravila bolji izbor!“

Počela je da se smeje.

„Hoćeš da mi to ponoviš, nisam dobro čula?“, glas joj je bio zvonak preko telefona.

„Moderna si, svaka čast“, smejala se. „I, kako ide?“

„U stvari, ide mi super. Ali nije da nisam grešila, u mislima, ponekad, ali svakim danom sve manje grešim.“

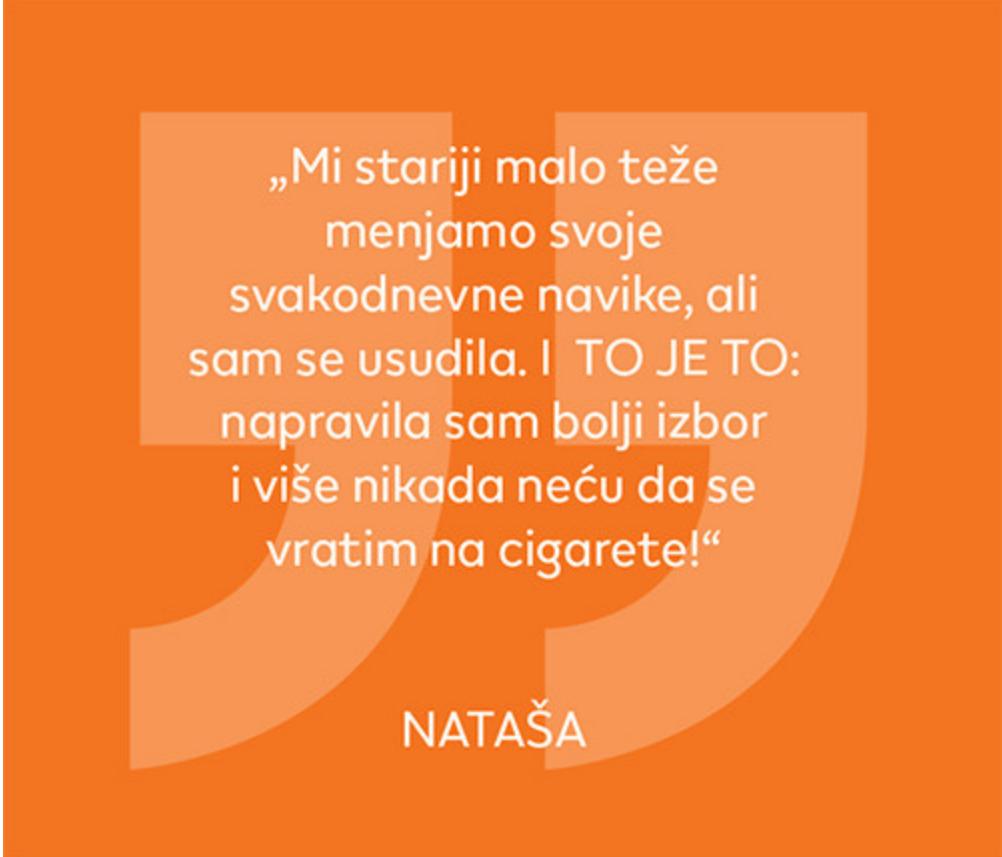
„Svakoga dana u svakom pogledu sve više napreduješ?“, smejala se naglas.

„Tako je!“

Kad smo završile razgovor, smejala sam se. Rekla mi je da sam moderna, kao da nisam? Šta? Pa zar su novi gadžeti samo za mlađe? Zar i žena u najboljim godinama ne treba da bude ukorak sa vremenom?

Ako može sajber baka, zašto ne bih mogla i ja?

A onda me je iznenadila Nataša koja u svom pismu kaže da se ljudi u godinama teže odlučuju na promene.



„Mi stariji malo teže  
menjamo svoje  
svakodnevne navike, ali  
sam se usudila. I TO JE TO:  
napravila sam bolji izbor  
i više nikada neću da se  
vratim na cigarete!“

NATAŠA

## NATAŠA

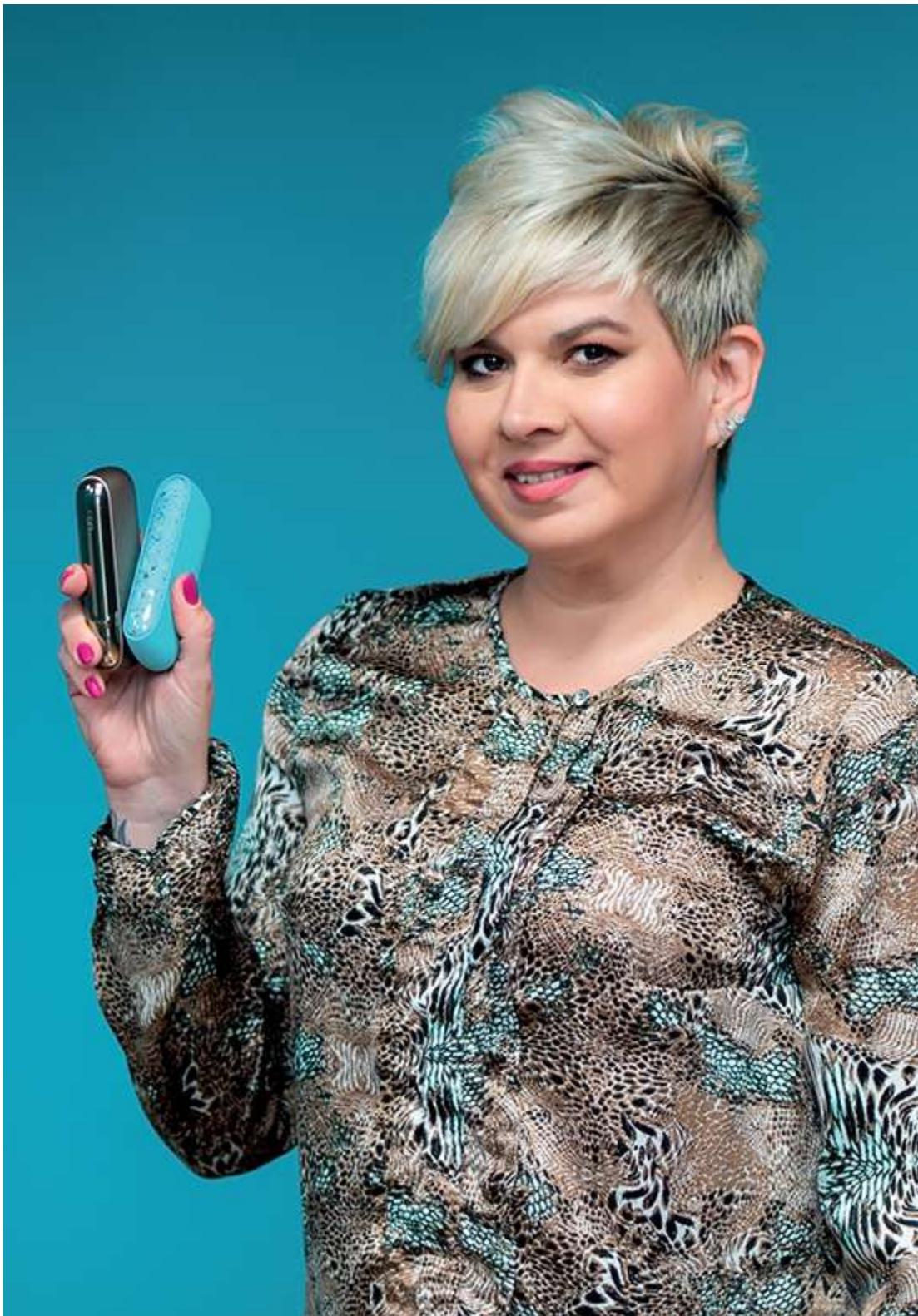
**U početku je sve bilo isprobavanje terena. Kao, nema veze. Kasnije sam postala aktivni pušač, a zatim sam čak jedno vreme i prestala da pušim.**

**Sigurno tri godine nisam pušila, i onda sam se opet vratila na redovne cigarete koje sam konzumirala dok nisam saznala za IQOS.**

Uvek sam maštala da će se pojaviti bolja alternativa, da će postojati nekakav aksesoar, pošto sam, i dok sam pušila obične cigarete, volela cigarete u lepom pakovanju, a ne klasične sa žutim filterom, već bele cigarete s ukusom mentola i slično.

Prešla sam na IQOS kad sam saznala da nema duvanskog dima, da nema katrana<sup>11</sup>, da može da se konzumira na mestima gde nije dozvoljena konzumacija običnih cigareta, da ima lep dizajn. To me je privuklo, i bez razmišljanja sam probala.

**A za IQOS sam saznala od koleginice: videla sam da ima svoj IQOS uređaj i pitala sam šta je to. Ona mi je, naravno, objasnila i za dva dana sam otišla u prvu IQOS zonu, iznajmila svoj prvi uređaj i bila oduševljena istog momenta. Rekla sam: „O tome sam u stvari maštala“.**



**Što se navikavanja tiče, trajalo je dve minute. Nije postojao period privikavanja. Petnaest dana, koliko traje besplatno iznajmljivanje IQOS uređaja. Kada sam prvi put uzela IQOS, rekla sam da je to to i da to želim. I više se ne vraćam na obične cigarete, koje sam doduše probala, ne zato što sam želeta pa sam se preispitivala, nego da vidim razliku između običnih cigareta i IQOS uređaja. I rekla sam, nikada više, jer su ukus i kompletan utisak bili grozni.**

**A rituali su ostali isti. Nisam baš kafaroš i ne vezujem svoje jutro uz prvu jutarnju kafu, nego prvo doručkujem, pa tek sledi kafica. Dakle, nisam promenila rituale, samo je IQOS sada tu.**

**Prosto, aksesoar koji je stalno uz mene u situacijama kao što su pauza na poslu, period nakon dobrog ručka, uz društvo, uz lepo piće. Stalno je prisutan i nisam nikakve rituale menjala.**

**Pošto pripadam grupi malo starijih, prijatelji su me gledali sa čuđenjem u smislu „šta sad koristiš, pričaj nam o tome“. I mogu reći da starije generacije malo zaziru od IQOS-a, jer nismo svi spremni da menjamo navike.**

**Smešno je kad me na poslu tokom pauze pušači pitaju za upaljač jer zaborave da ga više ne koristim, pa onda kažu: „Obraćamo se na pogrešnu adresu“.**

**Mislim da ćemo mi stariji teže promeniti navike jer smo se ušuškali, ustalili. Mladima je lakše.**

**Ali u stvari sebe ne doživljavam tako. Sa lakoćom sam promenila navike, pa bih u šali mogla da kažem da IQOS i podmlađuje.**

**„Nije srela baku u parku, moju sajber baku! Čudo radoznalosti“, pomislila sam.**

**Kad je reč o praznoj bateriji, to meni ne može da se desi. Ne, nema šanse.**

**Može telefon da mi bude prazan, da ima 20% baterije, ali IQOS mora da ima 100%. Imam dva uređaja, i uvek jedan nosim za „ne daj bože“, te nemam problem da ponesem i punjač i da pitam da dopunim. To mi je sasvim normalno. Ne strahujem ako se isprazni.**

**Mora da su Vam svi ovo rekli, ali to je najvažnije, i to mi je uvek**

**smetalo – neprijatan miris duvanskog dima koji ostaje na odeći, prstima, zadah, žuti zubi itd. Nameštaj se više ne oseća na dim. Žvake više ne koristim. Ranije dok sam pušila cigarete, uvek sam nosila žvake jer nisam uvek mogla da operem zube.**



### **Od kada koristim IQOS, žvaka mi nije potrebna.**

**U stanu gde živim sa svojom porodicom ne konzumiraju se cigarete, ništa osim IQOS uređaja. Kad su posebne situacije, kad dođe veće društvo, ako je leto, onda sami izadu na terasu. Ako je zima – prosto ne mogu da ih primoravam da se smrzavaju. Razumem ih, jer sam i ja konzumirala obične cigarete.**

**Ipak, počelo je mnogo da mi smeta kada se puši u mojoj kući. Ne mogu reći da je zabranjeno pušenje, ali kada svi odu, poželim da okrećim stan. Ali šta da radim, to su mi prijatelji.**

**Izuzetno sam ponosna na sebe, jer sam tip koji, u stvari, voli da proba nešto novo, nešto drugačije. Iskačem iz zone komfora, gde smo ušuškani. Sve je kao super, a nije.**

**Volim da probam nešto novo, ali nismo svi takvi i, naravno, razumem drugu stranu koja voli ušuškanost i ne voli avanturice.**

**Prija mi moja avantura i savršena je, neću da je menjam. Napravila sam, sigurno, bolji izbor nego da sam nastavila da pušim obične cigarete.**

**Otkako imam IQOS, tu su i večernji rituali: pred spavanje očistim potpuno svoj IQOS uređaj i onda ga punim.**

**Zatim moj IQOS ide na spavanje u isto vreme kad i ja. Okupam ga uveče, stavim na spavanje i to je to.**

**Naravno da odlazim i u IQOS zonu da ga i tamo očistim.**

**Pretpostavljate, ja sam član IQOS kluba, i bilo je mnogo zajedničkih trenutaka u kojima sam uživala. Jesam.**

**Šta da Vam kažem: IQOS na mnogo načina može da promeni život nabolje.**

**Nema odustajanja!**

**Ili jedan motivacioni slogan za Vas: Usudi se da napraviš bolji izbor!**

Pa, ja sam se usudila, i jesam napravila bolji izbor!

Pomislila sam kako me sva ova pisma na kraju olivaju nekom radošću, kako su pozitivna i motivišuća. Kako pomažu. Deset dana je prošlo otkako je počela ova moja IQOS avantura. Nisam još uvek stigla do toga da su mi potrebna dva aparata, naprotiv – ponekad mi je dovoljno da samo držim svoj IQOS uređaj u ruci, i da se osećam dobro, ali krupnim i stabilnim koracima grabim ka cilju.

Hvala vam, dragi ljudi!

# 11. dan

Probudila sam se rano. Odlično se osećam. Sinoć sam popila samo dve čaše vina. Nisam kupila cigarete, danima. Nisam se ugojila. Brže hodam. Kao da plešem sama sa sobom.

Ovi ljudi koji mi šalju svoja iskustva, Sara koja me proverava da li napredujem, čak se i moja čerka oduševila mojim novim životom, sve to mi mnogo znači, i osećam se kao da sam već stala na noge.

U sebi sam mislila, ritual jutarnje kafe sam savladala, preksinoć sam savladala i večeru kod prijatelja.

„Jesam li ja to nepobediva?“, mrmljala sam sa osmehom, dok sam pijuckala kafu i uključivala kompjuter da pročitam još jedan mejl.

## NIKOLA

**Dobar dan i čao! Ja sam Nikola. Pre pet godina sam krenuo sa IQOS-om.**

**Zet me je nagovorio na taj put. Nije mu trebalo dugo da me ubedi. Mlad sam dečko i volim da idem ukorak sa vremenom. A devojke to primećuju. Reagovale su odlično. Pa njima je najinteresantnije što volim aksesoare, što menjam boje, kombinujem uz odeću. Ako niste znali, uz odeću se sve kombinuje.**

**Dakle, možete da menjate aksesoare, ako Vas to zanima, a možete da menjate i ukuse. Ja to radim povremeno, a zavisi i šta pijem. Ne mogu mentol i viski. Je l' tako?**



**Pa interesantno je, totalno je drugačije, što se tiče ukusa hrane i pića. Mnogo je lepša hrana bez dima. Sve je bilo „dimljeno“ kad uporedim.**

**A život bez dima je odličan, verujte mi. Bolje mirišem život!**

**Mogu uglavnom svuda da ga konzumiram. Nedavno sam se vratio iz inostranstva i na aerodromu bez problema konzumirao IQOS. Pušači moraju u kućice da se nadime, a mi slobodni kô ptice.**

**Da, slobodniji sam. Kako vreme odmiče, sve je očiglednije... I život bolje miriše, i ja bolje mirišem, naravno. Odeća ne skuplja dim, nema žutih prstiju, zuba<sup>12</sup> i ostalo.**

**Nije bilo teško privići se. Ovako je to bilo: faktički, kupio sam danas uređaj, probao. Prvi dan mi je bilo čudno. Ali već sutradan sam postao veran njemu. „Dan-dva“, rekoh, „samo da ne konzumiram cigare.“ Toliko mi je trebalo da se priviknem.**



**I posle nisam mogao da se vratim na staro, na cigaretu. Probao sam, čisto da vidim kako mi ide, pošto se, naravno, ne savetuje konzumiranje IQOS-a i običnih cigareta. Rekoh samo da vidim koja je razlika. I pitao sam se kako sam nekada pušio cigarete, kada je ovo nesumnjivo bolji izbor.**

**Znači, samo nemojte da kombinujete cigarete i IQOS! Probao sam, nema šanse.**

**Čujem da se mučite, da se dvoumите.**

**Savetujem Vam da što pre pređete. Postoji mogućnost da 15 dana iznajmite uređaj. Verujem da ćete ga posle pet dana zavoleti, i da ćete prestati sa običnim cigaretama. Mislim da ćete biti u prednosti i zato jer nećete morati da izlazite na hladnoću. Neće biti dima u prostoriji. Probajte, siguran sam da se nećete razočarati.**



**Kod mene na poslu je zabranjeno pušenje. I svi izlaze napolje. Ja ne moram. Sedim u kancelariji, uz kuckanje na kompjuteru konzumiram svoj IQOS. Osećam se superiorno. I letos, na moru, bez problema sam ga svuda konzumirao.**

**Ujutru uz kafu opušteno koristim IQOS.**

**I uveče kad sam u nekom klubu.**

**Nekad uzmem druge ukuse, koje kombinujem sa pićem. Nekad uz hranu volim da kombinujem. Stvarno treba probati. Ko nije prešao, treba da pređe.**

**Imam verenicu. Upoznao sam je kad sam započeo IQOS romansu. Kad se ze zam, govorim da mi je IQOS doneo i verenicu.**

**Ona je nepušač, pa se sve skloplilo.**

**Nadam se da će uskoro i da se ženim, pa ćemo da slavimo.**

**Kad sam ovo pročitala, smejala sam se kao luda. Kao da sam mogla da**

mu čujem glas. „Živopisni Nikola“, rekla sam glasno, „a da ja slavim dan kad si mi napisao ovako simpatično pismo?“

Ne znam zašto, ali u tom trenutku sam prvi put osetila kako se sa mnom smeju svi, i Sara i njen tata, i svi koji su mi pisali. Kao da sam odjednom osetila pripadnost nekom šašavom društvu onih koji su ukapirali.

Osećam se odlično i ceo dan se smejem kad pomislim na Nikoline reči.

Uveče sam otišla na tradicionalni susret sa ekipom iz gimnazije. Moja ekipa, standardno vesela i duhovita. Nismo se videli nekoliko meseci, pa je divna energija za tim stolom lebdela nad kiselim kupusom i čevapima, kao neki naš dobri Osmi putnik.

Izvadila sam svoj IQOS.

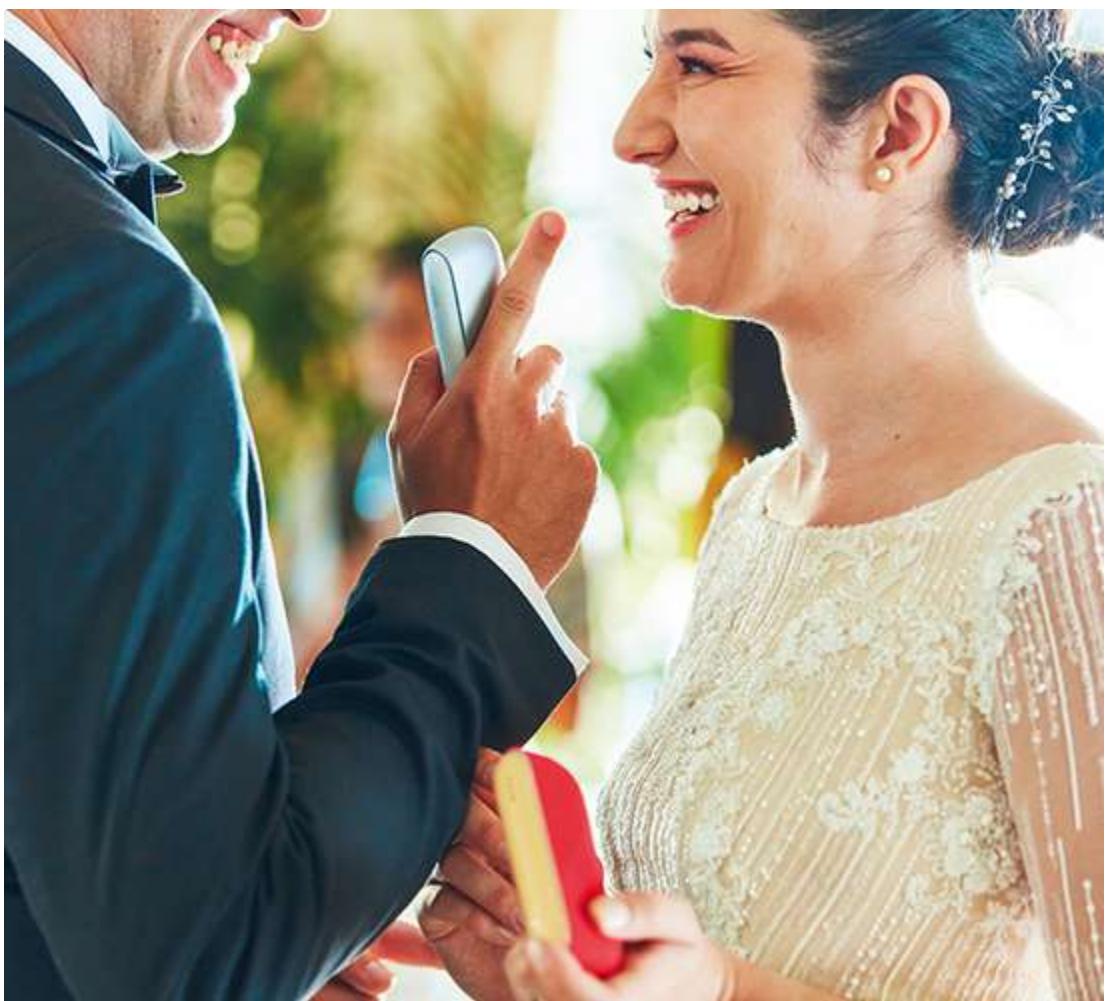
U jednom trenutku moja Lili sa drugog kraja stola doviknula mi je ozarenog lica:

„Prešla si?“

Klimnula sam glavom.

Dok su ostali za stolom pričali viceve i nazdravlјali podižući čaše sa vodom, ona mi je poslala aplauz i podigla svoj IQOS.

Pa da, osetila sam se kao da pripadam nekom malom pobedničkom plemenu.



# 12. dan

Napravila sam sebi zeleni čaj, probala novi ukus i krenula da čitam.

## ANASTASIJA

**Mene je, u stvari, drug nagovarao i mamio da pređem na IQOS. Jako dobro me poznaje i znao je koliko mi smeta neprijatan miris cigareta i isticao je prednosti IQOS-a.**

**Još, na sve to, jako mi se sviđalo što kod njega u stanu sve miriše, iako je koristio IQOS pet minuta pre nego što sam došla.**

**Kod mene se osećala cigareta, bez obzira na to što je ugašena pre sat vremena. I dalje se osećao miris. Kao da je u zidovima ostao.**

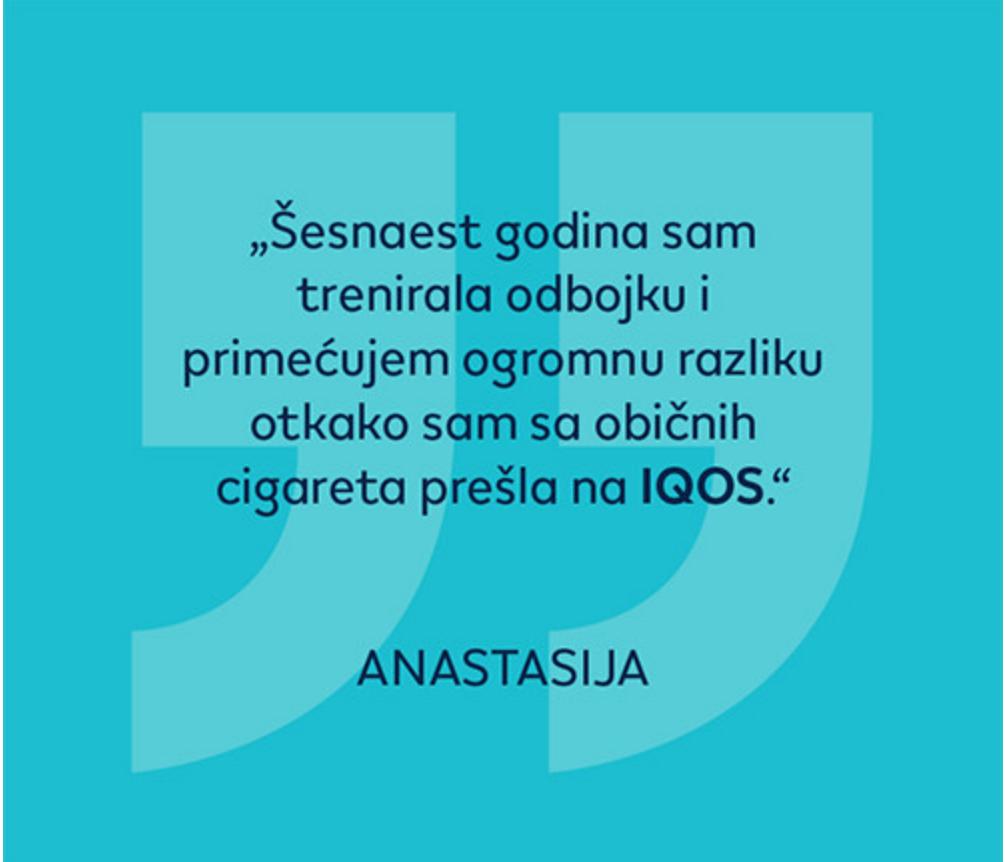
**On me je ubedio da napravim bolji izbor.**

**Možda mi je trebalo dva-tri meseca da potpuno izbacim cigarete i da se prebacim samo na IQOS.**

**Mislim da sam počela od žutog ukusa, ne znam kako se zove. Nisam seugo zadržala na njemu, i zatim sam prešla na mentol i dopao mi se.**

**Pušila sam pet godina pre nego što sam prešla na IQOS.**

**U stvari, moja mama je slučajno videla kad je IQOS tek došao u Srbiju. Moj tata puši tri kutije dnevno, te je na sve načine pokušavalada mu pomogne. Nikad nije želeo da prestane. Međutim, htele smo samo da smanji pušenje.**



„Šesnaest godina sam trenirala odbojku i primećujem ogromnu razliku otkako sam sa običnih cigareta prešla na IQOS.“

ANASTASIJA

**I tako sam prešla na IQOS, jer mi je, u stvari, mnogo smetao neprijatan miris ruku, odeće i kose. OK, u kafiću ne možeš da se odbraniš od toga, ali kod kuće možeš. Smetao mi je i miris duvana na rukama. Imala sam ranije lošu naviku – stalno sam dirala lice i osećala taj miris. Na sve to, beli zubi<sup>13</sup> su mi uvek bili važni, a sa cigaretama je to teško izvodljivo.**

**I posle dva-tri meseca sam rešila da pokušam.**

**Naravno, u početku sam konzumirala i cigarete i IQOS, ali na kraju sam shvatila da nema potrebe za tim: ako mi se ovo već sviđa, zašto se i dalje vraćam starim navikama?**

**Tako sam i presekla pre tri godine. Samo sam shvatila da mi ne treba.**



**I od tada više nikada nisam zapalila običnu cigaretu.  
I ovo je bitno – ona mi je posle hrane veliki užitak.  
Ovo je najbolji deo. Kad smo zajedno, drug i ja smo vrlo uporni.**

**Sigurno je deset ljudi iz našeg bliskog okruženja prešlo na IQOS. Nekima je bilo lako, neki su rekli da nikada neće preći kod nas, a mi smo se samo nasmejali. Jer svi smo jednom rekli „nikad“. Mi smo ih inspirisali. Uvek počinje sa „ajde da probam“. I sledeći put „ajde, daj jednu“ i tako, malo-pomalo.**

**Stalno se zezamo da smo sekta IQOS, jer smo uvereni da će našim prijateljima stvarno biti bolje. Kad već voliš duvan, predi na IQOS. Bolje je.**

**Moja sestra mi prva pada na pamet.**

**Ona je bila protivnik. Govorila je: „Probala sam, OK je, ali nisam taj lik.“**

**Pre nedelju dana dolazi kod mene i kaže mi da joj je šef dao svoj IQOS, jer on ima više uređaja, ali dodala je da će, bez obzira na to, ipak ostati verna cigaretama.**

**I odemo u kafić na piće, pa me pita: „Mogu jednu?“**



**Ja se smejem i rekoh: „Naravno da možeš“.**

**I sad se smejem jer ljudi sebe ubede da neće nikad.**

**Ja sam deo IQOS kluba otkako sam ga kupila pre tri godine. Zaluđena sam za ovaj uređaj, ali nisam obraćala pažnju na pogodnosti**

**koje nudi ova kompanija.**

**Tek nedavno sam razumela šta su pogodnosti. Na primer, drug mi kaže: „Ana, imaš vaučer od 1000 dinara za rođendan. Istekao ti je jer ga nisi iskoristila.“**

**„Imaš 50% na aksesoare.“ Ni za to nisam znala.**

Da, da, sad sam se setila. Sara mi je već prvog dana pričala da članovima kluba IQOS redovno šalje Vajber poruke i mejlove o raznim pogodnostima koje imaju. Tako da čekam svoju prvu poruku o IQOS pogodnostima.

**„Ispostavilo se da volim ovaj brend zato što mi prija, a da mene voli brend zato što ja volim njega. Pa gde to ima?!**

**Svidelo mi se i počela sam još više da se raspitujem, i tako sam još više zavolela kompaniju. Dotad sam volela njihov proizvod, sad sam zavolela kompaniju. Stvarno to mislim.**

**Niko ne može da pređe na IQOS ako neće. Moraš bar malo da hoćeš. Barem malo da želiš.**

**Ali bez obzira na pogodnosti, stvarno je najbitnije od svega da shvatiš koliko, u stvari, dobijaš time što ćeš preći, i koliko je za tebe bolje.**

Neki ljudi, kao što kaže Anastasija, stvarno kažu unapred „nikad neću preći“. Moja starija sestra je taj tip. Ali vidim da me ovih dana gleda sa nekom vrstom divljenja, pa čak i zavisti kad izvadim svoj IQOS.

Ništa joj ne objašnjavam, nimalo je ne ubedujem, ali pošto obožava putovanja, vidim kako razmišlja o aerodromima, i dušegupkama u kojima će, nevoljno, da zapali koju cigaretu, a kako će ja da uživam, kao gospođa, u nekoj aerodromskoj fotelji zagledana u sva ona svetlanca na giganstkim svodovima.

Hoću da kažem – „kašće“ joj se samo. Ja sam odlučila. Ja sam sigurna. Ja sam pobedila.

Nisam kupila cigarete više od nedelju dana. Nisam zgrešila, popravljam se. Postajem bolja.

Navikla sam se na IQOS.

I pre nego što sam krenula napolje, uzela sam da sredim svoju tašnu. Istresla sam je na trpezarijski sto.

Stare maramice, poklopci od krejona, mrvice kifle, ambalaža potrošenog kafetina, tri karmina koja sam mislila da sam negde zaturila, ogledalce, polomljena štipaljkica za kosu, dve potrošene patronice koje sam tu ovih dana ubacila jer u blizini nije bilo ni pepeljare ni kante za đubre, jedna hemijska olovka, jedan potrošeni flomaster, pokidana minduša i – dva upaljača.

Bacila sam sve đubre i višak. Onda sam sve preostalo, uključujući i novčanik, vratila u tašnu, i ubacila svoj IQOS i patronе.

Upaljači mi više nisu potrebni i ne nosim ih sa sobom.

Kao da mi je tašna odjednom bila mnogo lakša, ili sam ja to umislila?

# 13. dan

Dragi dnevniče,

Sinoć sam pozvala Saru da joj zahvalim na svemu što je uradila za mene, i da je zamolim da zahvali svima koje nije mrzelo da mi napišu svoje priče i da mi daju podršku.

Vodiču je na ručak ovih dana.

Bilo je ovih dvanaest dana čuda i smeha, i nervoze, i divnih priča, i odbijanja, i vraćanja, i slabe volje, i čvrste odluke, ali problem je uvek kad čovek pomisli da je pobedio.

Da je pobedio, a ima još nekoliko minuta do kraja utakmice.

Moram da priznam nešto.

Danas sam, u stvari, možda dobila najvažniju lekciju.

Danas smo snimali Dorćol, i sledila sam se kao nikad u životu. Duvaо je ledeni vетар на Dunavу pokušавајуći да mi skine šešir, nos mi je procurio, а jeza je uspela da dopre kroz rukave до мојих ramena.

Na kraju snimanja producentkinja nas je odvela u Hotel „Moskvu“, где nam je zakazala ručak.

Ušla sam prva, i kao da mi je vетар razduvao mozak, pitala sam šefa sale da li se u restoranu puši.

„Ne“, rekao je.

„Dobro, onda idemo gore, gde se puši.“

Šef sale je bio zbunjen, jer se tamo, gore, očigledno, i ne služi ručak.

U tom trenutku nisam primetila da iza mene стоји мој kamerman.

„Zašto da idemo gore? Šta izvodiš? Zar nisi prešla na IQOS?“

Zbunjeno sam ga pogledala, a onda sam pocrvenela. Jaooooo! Pa ja ne pušim više! Ja koristim IQOS! Ne znam šta mi se desilo. Kratkotrajna amnezija? Totalni kolaps u glavi? Povratak u prošlost? Ili samo moja potreba da se bunim?

„Jesam, prešla sam na IQOS“, rekla sam, kao da sam uhvaćena u prevari.

Ne znam šta se desilo. Nisam ni imala cigarete. Ni upaljač. Ne pušim više. Imam svoj IQOS, i super mi je.

I onda sam pomislila kako ima istine u onoj staroj izreci da đavo nikada ne miruje, i da ponekad može da govori umesto nas.

„Najveće lukavstvo đavola je u tome da nas ubedi kako ne postoji.“

Moj kameraman me je samo podsetio na tu drevnu izreku a da o tome nije imao pojma.

I ponekad smo testirani ne da bismo pokazali svoju slabost, nego da bismo otkrili svoju snagu.

„Ti si jedan andeo“, rekla sam mu.

„Zašto?“, pitao je zbunjen.

„Zato“, rekla sam, sa osmehom, i podigla čašu da nazdravim novom životu.

P. S. Dok smo sedeli na tom ručku, i dok sam uživala u svom IQOS-u, tamo, u dnu sale, videla sam scenu od koje mi je na sekund zastao dah.

Onaj moj stih, onaj moj značajni čovek sa druge stranice ovog dnevnika, onaj koji mi je rekao da moram da prestanem da pušim jer grozno izgledam sa cigaretom, onaj zbog koga sam, delimično i krenula u ovu divnu avanturu, ušao je u restoran sa jednom ženom. Pala mi je vilica. Podigla mi se kosa na glavi. Zaboleo me je stomak. Ubrzao mi se puls. Kao da me je neko opalio pesnicom u nos.

Nije me video, ali ja sam videla njih dok su čekali da ih konobar smesti za neki sto, držao joj je ruku na struku. Njegova ruka, na njenom struku, to boli! Na njenom širokom struku! Progutala sam knedlu. Na tren sam zažmurila i otpila gutljaj vina. „Život je čudo, u stvari“, pomislila sam da se utešim. Ali, u stvari, istina je. Život, to je sloboda, i to su izbori.

Onda sam pogledala u svoj IQOS koji sam držala u ruci. I počela sam da se zadovoljno smejam. Pomislila sam: „Ja sam sigurno napravila BOLJI IZBOR.“

A što se njega tiče – i nisam baš sigurna.





Dragi čitaoci, postoji stara izreka da ako se ne menjamo – ne rastemo, a ako ne rastemo – ne živimo.

Promena donosi nove mogućnosti.

Mene je rad na ovoj knjizi, zajedno sa početkom mog IQOS putovanja, doveo u red. Pokazao mi je da je promena moguća i da je daleko lakša nego što sam na početku mislila. Da, u stvari, uopšte nije ni bilo strašno, ni teško, a još manje da je bilo nemoguće, napraviti ovaj BOLJI IZBOR i preći na IQOS.

Uz ove dragocene ispovesti i iskustva IQOS korisnika, nisam doživela nikakvu veću krizu, rad na ovoj knjizi mi je neviđeno pomogao, zabavio me je, i što je najlepše, promenila sam sopstvene navike, sopstveni život, pa ako hoćete i sopstvenu filozofiju.

Jedino je promena konstantna, i promena je uvek – avantura. Novo putovanje.

Znate šta je ludo u ovoj priči? Ona dokazuje i da su ljudi, u stvari, svuda

isti, bez obzira na istoriju, geografiju, klimu, ideologiju – slabi, jaki, odlučni, željni avanture, spremni na promenu, što dokazuju ove male priče koje su se našle u ovoj knjizi.

Ličim na sve njih, i svi oni, kada su slabi i kada su jaki, liče na mene.  
Na kraju, svi smo srećni, na isti način, kad napravimo Bolji izbor.

Zahvaljujem IQOS zajednici iz Srbije, ali i iz inostranstva – čija iskustva objavljujemo na kraju ove knjige koja mi je pomogla da napravim ovaj dnevnik, ali i da napravim BOLJI IZBOR.

**Život je, u stvari, stvar izbora, i svaki izbor koji  
napravimo, pravi nas.**

**Neka to uvek bude – BOLJI IZBOR.**

## Izjave punoletnih IQOS korisnika, koji su nagrađeni za svoje učešće u kampanji.

“Poljupci sa ukusom i mirisom duvanskog dima nisu prijatni. Zato sam odlučila da probam bolju alternativu”.

Nicole

Izabrala IQOS 2019.

“Videćeš, uz IQOS, se nikad nećeš vratiti pušenju cigareta”.

Dona

Izabrala IQOS 2017.

“Lep je osećaj kada se osvrneš u nazad i vidiš kako je jedan mali korak promenio ceo tvoj život”.

Vasileki

Izabrala IQOS 2020.

“Mogu da konzumiram IQOS, bez obzira na mesto i vremenske uslove – napolju, u stanu, u kolima..”

Milan

Izabrao IQOS 2018.

“Kada sam pušila cigarete, uvek sam pazila da se ne osećam na njih kada sam na poslu. Od kada koristim IQOS više ne razmišljam o tome.”

*Andrea*

Izabrala IQOS 2018.

“Potrebna je jedna nedelja da se navikneš na IQOS. Posle toga se nećeš vratiti cigaretama.”

*Athina*

Izabrala IQOS 2019.

“IQOS je jednostavan za upotrebu, zgodan je i nije komplikovan”.

*Rueoli*

Izabrao IQOS 2015.

“Bila sam jedini pušač u društvu, i ranije kad zapalim cigaretu, uvek nekome smetam. Sada sam ja postala ta kojoj smeta..”

*Jana*

Izabrala IQOS 2018.

“Uz IQOS si deo zajednice,  
nikad nisi sam.”

Klenta

Izabrao IQOS 2016.

“Stvarno mi je važno to  
što IQOS ne ostavlja  
pepeo i ne prlja kola.”

Berkant

Izabrao IQOS 2018.

“Čim pronađeš svoj  
IQOS ukus, više se ne  
vraćaš na cigarete.”

Michael

Izabrao IQOS 2018.

“Prvi put sam probao  
IQOS u petak, i u subotu  
sam postao korisnik.”

Milke

Izabrao IQOS 2017.

**Ovaj proizvod nije bez rizika i oslobađa nikotin, koji izaziva zavisnost.  
Samo za punoletne koji bi inače nastavili da puše ili koriste druge  
nikotinske proizvode.**

# NAPOMENE

1 Bolji izbor od nastavka pušenja cigareta.

2, 3, 10, 12, 13 Važna informacija: Ako su zubi već obojeni, prelazak na IQOS neće promeniti boju tih mrlja.

\*Neklinička laboratorijska studija sprovedena u Švajcarskoj sa ljudskim zubima i najčešće korišćenim dentalnim kompozitima. Suprotno stvarnim uslovima, zubi nisu bili izloženi drugim supstancama za bojenje koje mogu uticati na rezultate.

4, 5, 6, 7 Cigarete izlažu ljude oko tebe dimu. IQOS ne izlaže.

Uz IQOS nema dima, ni pasivnog pušenja. Proizvodi duvansku paru koja sadrži značajno manje štetnih sastojaka\*, što znači i manji uticaj na vazduh oko vas i drugih u poređenju sa dimom cigarete.

Važna informacija: IQOS nije bez rizika po vas i po druge oko vas.

\*Prosečno smanjenje nivoa čitavog niza štetnih sastojaka (isključujući nikotin) u poređenju sa dimom referentne cigarete.

8, 9 IQOS zagreva duvan umesto da ga sagoreva, što u proseku proizvodi 95% manje štetnih sastojaka u poređenju sa cigaretama\*. Potpuni prelazak na IQOS je manje štetan od nastavka pušenja cigareta.\*\*

Važna informacija: To nužno ne znači i smanjenje rizika od 95%. IQOS nije proizvod bez rizika i oslobađa nikotin koji izaziva zavisnost.

\*95% manje se odnosi na prosečno smanjenje nivoa čitavog niza štetnih sastojaka (isključujući nikotin) u poređenju sa dimom referentne cigarete. Pogledaj važne informacije na iqos.com.

\*\*Na osnovu ukupnih dokaza dostupnih za IQOS u poređenju sa nastavkom pušenja cigareta.

11 Cigarete stvaraju katran. IQOS ne stvara.

Katran je ostatak iz dima, nakon sagrevanja cigarete. IQOS ne stvara

katran jer zagreva duvan umesto da ga sagoreva. On stvara aerosolni ostatak koji se suštinski razlikuje od katrana i sadrži znatno niže nivoe štetnih sastojaka\*. Potpuni prelazak na IQOS je manje štetan od nastavka pušenja cigareta.\*\*

Važna informacija: Odsustvo katrana ne znači da je IQOS proizvod bez rizika. IQOS oslobađa nikotin, koji izaziva zavisnost.

\*Prosečno smanjenje nivoa čitavog niza štetnih sastojaka (isključujući nikotin) u poređenju sa dimom cigarete.

\*\*Izvor: Na osnovu ukupnih dokaza dostupnih za IQOS u poređenju sa nastavkom pušenja.

Copyright © Philip Morris International  
Copyright ovog izdanja © IQOS, 2023

BOLJI IZBOR  
Mirjana Bobić Mojsilović

Lektura i korektura: Saša Bošković

Slog i prelom: Idea Plus Communications  
Dizajn korica: Idea Plus Communications  
E-pub prelom: Nenad Ristić

Beograd, 2023.

Izdavač: Laguna, Beograd  
Kralja Petra 45/VI  
[www.laguna.rs](http://www.laguna.rs)  
e-mail:[info@laguna.rs](mailto:info@laguna.rs)

Ova knjiga je inspirisana originalnim pričama IQOS korisnika: Anastasija Lapčić, Andjela Pavković, Ivana Bajić, Ivana Novaković, Jelena Rajšić, Ljiljana Perović, Marija Žižović, Marko Kolaja, Milan Ilić, Nataša Stanojević Lazarević, Nikola Alempijević, Nikola Radosavljević, Suzana Grujić i Tamara Aleksić.

Namenjeno punoletnim pušačima ili korisnicima drugih nikotinskih ili duvanskih proizvoda.